

CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE DJETINJSTVA

2019

Osmi Festival diplomskih i završnih radova studenata Učiteljskog fakulteta u Rijeci

Rijeka, prosinac 2019.

SADRŽAJ:

SAŽECI ZAVRŠNIH RADOVA	6
PREDDIPLOMSKI STUDIJ RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	6
ANĐELA ČANČAR.....	7
OSNAŽIVANJE DJECE S DEFICITOM PAŽNJE I HIPERAKTIVNOSTI.....	7
SANJA HALAR	8
AUTORSKI DOPRINOS TOMISLAVA TORJANCA SUVREMENIM HRVATSKIM SLIKOVNICAMA.....	8
ELIZABETA VUČKOVIĆ	10
MANGA STRIPOVI ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI	10
KLARA MALOVRH	12
VRTEC NA PROSTEM	12
SAŽECI DIPLOMSKIH RADOVA	13
INTEGRIRANI PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI UČITELJSKI STUDIJ	13
SANJA KUSTURIN BARKOVIĆ	14
PROBLEMSKO POUČAVANJE KORIŠTENJEM OBRAZOVNIH STRATEGIJA UČENJA.....	14
IVA MARKOVIĆ.....	16
KAKO UČITELJI RAZUMIJEVAJU KREATIVNOST I VLASTITU ULOGU U KREIRANJU INOVATIVNIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH OKOLINA?....	16
MIRNA MARTIŠKOVIĆ	18
STAVOVI UČITELJA O FORMATIVNOM VREDNOVANJU U ODGOJNO-OBRAZOVNOM PROCESU.....	18
ALMA RIHIĆ AHMETOVIĆ	20
SUVREMENO PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE NASTAVE USMJERENE NA UČENIKA	20
MATEA KITAK	22
VREDNOVANJE TJELESNO AKTIVNIH PAUZA UZ SUVREMENU TEHNOLOGIJU NA NASTAVI PRIMARNE EDUKACIJE	22
ANTONIA ČANČAR.....	24
DJEČJA LEKTIRA I NOVI MEDIJI.....	24
ANJA PIRICH	26
RAZLIKE IZMEĐU BRITANSKE I AMERIČKE INAČICE ENGLESKOGA STANDARDNOG JEZIKA.....	26
INES ŠOŠTARIĆ	27
PERCEPCIJA UČITELJA I EDUKACIJSKIH REHABILITATORA O DOSTUPNOJ PODRŠCI U OBRAZOVANJU UČENIKA S POREMEĆAJIMA IZ AUTISTIČNOGA SPEKTRA	27
KATJA VODOPIVEC	29
UČENJE TUJEGA JEZIKA V TUJEM JEZIKU? UČENCI PRISELJENCI PRVE GENERACIJE IN UČENJE ANGLEŠČINE S POMOČJO DRUGEGA JEZIKA Z VIDIKA ZAGOTAVLJANJA PRAVIČNEGA ŠOLANJA.....	29
NINA ZORAN	31
RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI TVORJENJA BESEDIL V ANGLEŠKI IN SLOVENSKI OŠ	31
MARUŠA TRAVEN.....	33
ZASTOPANOST GLASBENE DEJAVNOSTI USTVARJANJA PRI POUKU GLASBENE UMETNOSTI SKOZI VERTIKALO OSNOVNOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA.....	33
NUŠA JURJEVIČ.....	35
INTEGRACIJA PLESNE IN LIKOVNE UMETNOSTI.....	35
DIPLOMSKI STUDIJ RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	36
IVANA MARIĆ.....	37
PSEUDOZNA NSTVENI SADRŽAJI NA FORUMIMA ZA RODITELJE.....	37
ENEASRIČA	39
PSEUDOZNA NSTVENI SADRŽAJI NA PORTALIMA ZA RODITELJE I DJECU.....	39
PATRICIA MOMIĆ.....	41
NEMAJKE: NEUSPJEH OSTVARIVANJA IDEALNOG MAJČINSTVA?	41

ALEKSANDRA SIMČIĆ	43
KONCEPT PROFESIONALNOG UČENJA I GRAĐENJA KULTURE USTANOVE	43
DANIJELA HODAK	45
LIKOVNO OBLIKOVANJE VUNOM U RANOM I PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU	45
ANA SABLJIĆ	47
PARTICIPACIJA DJECE RANE DOBI U KREIRANJU KURIKULUMA	47
VLASTA DRAGANIĆ	49
DJEČJA PARTICIPACIJA U KREIRANJU PROSTORA ŽIVLJENJA U ODGOJNO-OBRAZOVNOJ USTANOVU	49
DUŠKA SRDIĆ	51
POZITIVNA ZAJEDNICA: STAVOVI RODITELJA O KVALITETI SURADNJE S VRTIČEM TIJEKOM PRIJELAZNIH PERIODA DJECE	51
TARA ĐURIČIĆ	53
STEREOTIPI ODGAJATELJA U POTICANJU ZNANSTVENE PISMENOSTI DJECE	53
SANDRA TROSKOT-UGRČIĆ	54
POVEZANOST RODITELJSKIH I ODGAJATELJSKIH PROCJENA LIKOVNE TIPOLOGIJE DJECE PREMA LIKOVNIM SPOSOBNOSTIMA S REZULTATIMA NA TESTU POTENCIJALNE LIKOVNE KREATIVNOSTI	54
KRISTINA PETRIĆ	56
POKRET U INTEGRIRANOM KURIKULUMU – UTJECAJ PROSTORNOG UREĐENJA NA RAZINU KRETANJA U ISTRAŽIVAČKIM AKTIVNOSTIMA DJECE RANE DOBI	56
SILVIA KULIĆ	59
POJEDINE ODREDNICE ODGAJATELJEVOG ODNOSA S DJECOM	59
NINA ŠUŠNJAR	61
ULOGA ODGAJATELJA U KREIRANJU OKRUŽENJA ZA RAZVOJ ZNANSTVENE PISMENOSTI	61
MIRELA PEIĆ	63
POKRET U INTEGRIRANOM KURIKULUMU – UTJECAJ PROSTORNOG UREĐENJA NA RAZINU KRETANJA U ISTRAŽIVAČKIM AKTIVNOSTIMA DJECE RANE DOBI	63
MARINA KEFELJA	65
PARTICIPACIJA DJECE U SVAKODNEVNIM AKTIVNOSTIMA U DJEČJEM VRTIČU	65
GORDANA ŠKROBONJA	68
RAZVOJ PRIVRŽENOSTI I TEMPERAMENT DJECE IZ PERSPEKTIVE RODITELJA I ODGAJATELJA	68
DORIS FUMIĆ	71
SPOLNE RAZLIKE U KONVERGENTNO – INTEGRATIVNOM PROCESU KREATIVNOG MIŠLJENJA PREDŠKOLSKE DJECE	71
SILVIA BABIĆ	73
RODITELJSKA ISKUSTVA I MIŠLJENJA O SAVJETODAVNOJ PODRŠCI ODGAJATELJA I PRIMJENI RAZVOJNE BIBLIOTERAPIJE	73
INES VRSALOVIĆ NARDELLI	75
RODITELJSKA PERCEPCIJA PROFESIONALNE ULOGE ODGAJATELJA I STRUČNIH SURADNIKA U SAVJETOVANJU RODITELJA	75
GABRIELLA UJČIĆ	77
MENTORSTVO I PROFESIONALNI RAZVOJ: NALAZI ISTRAŽIVANJA IZ PERSPEKTIVE ODGAJATELJA MENTORA I ODGAJATELJA PRIPRAVNIKA	77
NIKOLINA GRUBIĆ PAVLETIĆ	79
SOCIO-DEMOGRAFSKE ODREDNICE I POZITIVNI ASPEKTI ODNOSA IZMEĐU ODGAJATELJA I DJECE	79
KRISTINA BABIĆ MILIH	81
ODGAJATELJSKA PERCEPCIJA PRUŽANJA PODRŠKE RODITELJIMA U ZAŠTITI MENTALNOG ZDRAVLJA DJECE - KVALITATIVNA STUDIJA ..	81
VANJA ŠUŠKO	83
RAZINE UČENJE BIOTIČKIH MOTORIČKIH ZNANJA ZA SVLADAVANJE PROSTORA KOD DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI	83
SANDRA ZIAČIĆ LJUBIČIĆ	85
RAZINE UČENJE BIOTIČKIH MOTORIČKIH ZNANJA ZA MANIPULIRANJE OBJEKTIMA KOD DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI	85
ZALA GABERŠČEK	87
FORMALNO IN NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE OTROK NA PROSTEM	87

**PROGRAM OSMOG FESTIVALA ZAVRŠNIH I DIPLOMSKIH RADOVA
STUDENATA
UČITELJSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI S
MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM
25. I 26. LISTOPADA 2019.**

PETAK, 25. listopada 2019. (prostorija U-240)			
15:30–16:25	Tribina: Roditeljstvo na internetu – pouke za odgajatelje i učitelje		
	Moderatori izv. prof. dr. sc. Željko Boneta i Željka Ivković Hodžić		
	<i>Ivana Marić (RPOOd) – Pseudoznanstveni sadržaji na forumima za roditelje</i>		
	<i>Enea Srića (RPOOd) – Pseudoznanstveni sadržaji na portalima za roditelje i djecu</i>		
<i>Patricia Momić (RPOOd) – Nemajke: neuspjeh ostvarivanja idealnog majčinstva?</i>			
	U - 241	U - 240	U - 308
Moderatori	izv. prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić i doc. dr. sc. Zlata Tomljenović	izv. prof. dr. sc. Darko Lončarić i dr. sc. Neva Slani	dr. sc. Danijela Blanuša Trošelj i Darko Đekić, v. predavač
16:30–16:45	<i>Duška Srdić (RPOOd) – Pozitivna zajednica: stavovi roditelja o kvaliteti suradnje s vrtićem tijekom prijelaznih perioda djece</i>	<i>Doris Fumić (RPOOd) – Spolne razlike u konvergentno – integrativnom procesu kreativnog mišljenja predškolske djece</i>	<i>Nina Šušnjar (RPOOd) – Uloga odgajatelja u kreiranju okruženja za razvoj znanstvene pismenosti</i>
16:50–17:05	<i>Gordana Škrobonja (RPOOd) – Razvoj privrženosti i temperament djece iz perspektive roditelja i odgajatelja</i>	<i>Iva Marković (US) - Kako učitelji razumijevaju kreativnost i vlastitu ulogu u kreiranju inovativnih odgojno-obrazovnih okolina?</i>	<i>Tara Đuričić (RPOOd) – Stereotipi odgajatelja u poticanju znanstvene pismenosti djece</i>
17:10–17:25	<i>Silvia Kulić ((RPOOd) - Pojedine odrednice odgajateljevog odnosa s djecom</i>	<i>Anđela Čančar (RPOOp) – Osnaživanje djece s deficitom pažnje i hiperaktivnosti</i>	<i>Marina Kefelja (RPOOd) – Participacija djece u svakodnevnim aktivnostima u dječjem vrtiću</i>
17:30–17:45	<i>Nuša Jurjević (RN SLO) - Integracija plesne in likovne umetnosti</i>		<i>Maruša Traven (RN SLO) - Zastopanost glasbene dejavnosti ustvarjanja pri pouku glasbene umetnosti skozi vertikalno osnovnoškolskega izobraževanja</i>
17:50-18:15	PAUZA ZA KAVU		

	U - 241	U - 240	U - 308
Moderatori	izv. prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihčić i Vesna Katić, v. predavač	izv. prof. dr. sc. Petra Pejić Papak i dr. sc. Morana Drakulić	izv. prof. dr. sc. Renata Čepić i Antonia Čurić, asistent
18:20–18:35	<i>Silvia Babić (RPOOd) – Roditeljska iskustva i mišljenja o savjetodavnoj podrški odgajatelja i primjeni razvojne biblioterapije</i>	<i>Alma Rihčić Ahmetović (US) – Suvremeno planiranje i programiranje nastave usmjerene na učenika</i>	<i>Nikolina Grubić Pavletić (RPOOd) – Socio- demografske odrednice i pozitivni aspekti odnosa između odgajatelja i djece</i>
18:40-18:55	<i>Kristina Babić Milih (RPOOd) – Odgajateljska percepcija pružanja podrške roditeljima u zaštiti mentalnog zdravlja djece - kvalitativna studija</i>	<i>Mirna Martišković (US) – Stavovi učitelja o formativnom vrednovanju u odgojno-obrazovnom procesu</i>	<i>Zala Gaberšček (PVd SLO) - Formalna in neformalna izobraževanja otrok na prostem</i>
19:00–19:15	<i>Ines Vrsalović Nardelli (RPOOd) – Roditeljska percepcija profesionalne uloge odgajatelja i stručnih suradnika u savjetovanju roditelja</i>	<i>Katja Vodopivec (RN SLO) - Učenje tuje jezika v tujem jeziku? Učenci priseljenci prve generacije in učenje angleščine s pomočjo drugega jezika z vidika zagotavljanja pravičnega šolanja</i>	<i>Gabriella Ujčić (RPOOd) – Mentorstvo i profesionalni razvoj: nalazi istraživanja iz perspektive odgajatelja mentora i odgajatelja pripravnika</i>
19:20–19:35	<i>Klara Malovrh (PVp SLO) - Vrtec na prostem</i>	<i>Nina Zoran (RN SLO) - Razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v angleški in slovenski OŠ</i>	

SUBOTA, 26. LISTOPADA 2019.

9:30-10:00	OKUPLJANJE UZ KAVU		
	U - 241	U - 240	U - 308
Moderatori	izv. prof. dr. sc. Nataša Vlah i Akvilina Čamber Tambolaš, asistent	izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski i izv. prof. dr. sc. Dunja Anđić	doc. dr. sc. Maja Verdonik i dr. sc. Ester Vidović
10:00–10:15	<i>Aleksandra Simčić (RPOOd) – Koncept profesionalnog učenja i građenja kulture ustanove</i>	<i>Matea Kitak (US) – Vrednovanje tjelesno aktivnih pauza uz suvremenu tehnologiju na nastavi primarne edukacije</i>	<i>Sanja Halar (RPOOp) – Autorski doprinos Tomislava Torjanca suvremenim hrvatskim slikovnicama</i>
10:20–10:35	<i>Ana Sablić (RPOOd) – Participacija djece rane dobi u kreiranju kurikuluma</i>	<i>Vanja Šuško (RPOOd) – Razine učenje biotičkih motoričkih znanja za svladavanje prostora kod djece rane i predškolske dobi</i>	<i>Elizabeta Vučković (RPOOp) – Manga stripovi za djecu predškolske dobi</i>
10:40–10:55	<i>Vlasta Draganić (RPOOd) – Dječja participacija u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi</i>	<i>Sandra Zjačić Ljubičić (RPOOd) – Razine učenje biotičkih motoričkih znanja za manipuliranje objektima kod djece rane i predškolske dobi</i>	<i>Antonia Čančar (US) – Dječja lektira i novi mediji</i>
11:00–11:15	<i>Sandra Troškot-Ugrčić (RPOOd) – Povezanost</i>	<i>Kristina Petrić (RPOOd) – Pokret u integriranom</i>	<i>Anja Pirich (US) – Razlike između britanske i</i>

	<i>roditeljskih i odgajateljskih procjena likovne tipologije djece prema likovnim sposobnostima s rezultatima na testu potencijalne likovne kreativnosti</i>	<i>kurikulumu – utjecaj prostornog uređenja na razinu kretanja u istraživačkim aktivnostima djece rane dobi</i>	<i>američke inačice engleskoga standardnog jezika</i>
11:20–11:35	<i>Danijela Hodak (RPOOd) – Likovno oblikovanje vunom u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju</i>	<i>Mirela Peić (RPOOd) – Pokret u integriranom kurikulumu – povezanost motoričkih i istraživačkih aktivnosti kod djece rane dobi</i>	<i>Ines Šoštarić (US) – Percepcija učitelja i edukacijskih rehabilitatora o dostupnoj podršci u obrazovanju učenika s poremećajima iz autističnoga spektra</i>

SAŽECI ZAVRŠNIH RADOVA

Preddiplomski studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

ANĐELA ČANČAR

Oснаživanje djece s deficitom pažnje i hiperaktivnosti

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Nataša Vlah

SAŽETAK

Poremećaj s deficitom pažnje i hiperaktivnosti odnosno Attention Deficit and Hyperactivity Disorder (ADHD) je razvojni poremećaj čija je jedna od najistaknutijih značajka nemogućnost kontroliranja vlastitog ponašanja što djetetu može otežati uspostavljanje socijalnih odnosa. Cilj završnog rada je pobliže objasniti što je ADHD, kako uopćeno gledajući funkcioniraju djeca rane i predškolske dobi koja ga imaju te kako ih putem preventivnih programa odgajatelji mogu osnažiti za snalaženje u svakodnevnim socijalno zahtjevnim situacijama. Način realizacije ovog cilja je pregled dostupne literature gdje će se dati pregled objašnjenja pojma ADHD, razvojne karakteristike djece s ADHD-om te metode i tehnike, odnosno programi koji preventivno mogu pomoći u osnaživanju djeteta.

KLJUČNE RIJEČI: ADHD, deficit pažnje i hiperaktivnost, odgajatelji, preventivni programi

ABSTRACT

Attention Deficit and Hyperactivity Disorder (ADHD) is a developmental disorder whose one of the most prominent features is the impossibility of controlling one's own behavior, which can make it difficult for the child to establish social relationships. The aim of the final work is to explain more closely what ADHD is, how early and pre-school children are functioning, and how they can be empowered by trainers through prevention programs training for everyday socially challenging situations. The purpose of this goal is to provide an overview of the available literature, which will give an overview of the concept of ADHD, the developmental characteristics of children with ADHD, and methods and techniques, or programs that can preventively assist the child's upbringing.

KEYWORDS: ADHD, Attention Deficit and Hyperactivity, Educators, Preventive Programs

SANJA HALAR

Autorski doprinos Tomislava Torjanca suvremenim hrvatskim slikovnicama

Mentorica: doc. dr. sc. Maja Verdonik

SAŽETAK

U radu se analiziraju slikovnice raznorodnih književnih tekstova koje je ilustrirao suvremeni hrvatski ilustrator Tomislav Torjanac. Analiziraju se klasične priče svjetske dječje književnosti, problemske slikovnice, slikovnice u kojima su ilustrirani antologijski primjeri hrvatske dječje poezije, pripovjedne slikovnice te edukativne slikovnice. Kad za to postoje primjeri, usporedno se analiziraju ilustracije Tomislava Torjanca i drugih hrvatskih ilustratora istih književnih tekstova. Uz analize, u radu se nalazi i kratki pregled slikovnice kroz povijest, kao i razvoj dječje književnosti čiji je slikovnica sastavni dio. Cilj rada je na odabranim primjerima utvrditi pristupe Tomislava Torjanca ilustriranju tekstova iz područja dječje književnosti s obzirom na motive kojima ovaj ilustrator autorski interpretira književni tekst, te njihovu primjerenost djeci rane i predškolske dobi.

KLJUČNE RIJEČI: suvremena hrvatska slikovnica, Tomislav Torjanac, čitanje, djeca rane i predškolske dobi

ABSTRACT

The paper analyzes the picturebooks of various literary texts illustrated by the contemporary Croatian illustrator Tomislav Torjanac. The classical stories of world children's literature, problematic picturebooks, picture books illustrated with anthological examples of Croatian poetry, narrative picturebooks and educational picturebooks are analyzed. When there are examples, the illustrations of Tomislav Torjanac and other Croatian illustrators of the same literary texts are compared. Along with the analysis, the paper also contains a brief overview of the book of art through history, as well as the development of children's literature whose image is an integral part. The aim of the paper is to find out the approaches of Tomislav Torjanac in the selected examples to illustrate texts in the field of children's literature with

regard to the motives which this illustrator authorizes to interpret the literary text and their adequacy to children of early and pre-school age.

KEYWORDS: contemporary Croatian picturebook, Tomislav Torjanac, reading, children of early and pre-school age

ELIZABETA VUČKOVIĆ

Manga stripovi za djecu predškolske dobi

Mentorica: dr. sc. Anita Rončević

SAŽETAK

U ovom radu prikazana je manga kao medij i kao sredstvo rada unutar predškolske ustanove. Nakon što se mangu definiralo kao vrstu stripa, prikazan je razvoj mänge tijekom stoljeća pa sve do današnjeg dana. U teorijskom dijelu manga se interpretira od nastajanja, preko mänge industrije i izdavaštva dana u Japanu, objašnjena su ključna obilježja mänge te su nabrojani najvažniji predstavnici koji su utjecali na daljnji razvoj mänge. U drugom dijelu rada pobliže je definiran pojam kodomo mänge, objašnjeni su mogući utjecaji kodomo mänge na dječji sveukupni razvoj, prikazane su najpoznatije kodomo mänge te je dan prijedlog aktivnosti koje se u vrtiću s djecom mogu provoditi uz uporabu mänge. U završnom dijelu rada prikazan je primjer kodomo mänge koja se može koristiti u predškolskoj ustanovi pod nazivom „Hana i Noa u Zemlji čudesnih riječi“ te se njome želi potaknuti razvoj dječjeg prosocijalnog ponašanja i suradnje.

KLJUČNE RIJEČI: strip, anime, manga

ABSTRACT

This paper showcases manga as a medium as well as the tool to use in preschool institution. After defining manga as a type of comic, this paper also showcases the development of manga throughout centuries until the modern day. In first part it's showcased how manga started to exist, how manga industry and publishing functions in Japan, the key elements of the manga are also explained and the most important representatives who had influenced the development of manga were introduced. In second part of the paper the term kodomo manga is more explained, possible influence on child's development is introduced, the most famous kodomo manga were introduced and it is given suggestion on which activities one can do with children in the preschool institution while using manga. In final part of this paper the example of kodomo manga which can be used in

preschool was given and it's name is „Hana and Noa in The Land of Magical Words“. With this manga one is hoping to influence the development of child's prosocial behavior and cooperation between children.

KEYWORDS: comicbook, anime, manga

KLARA MALOVRH

Vrtec na prostem

Mentorica: Tatajana Devjak,

Komentorica: Sanja Berčnik

POVZETEK

Tema diplomske naloge so vrtci na prostem. Diplomsko delo je teoretično in je obogateno z intervjuji treh oseb z različnih ravni vzgoje in izobraževanja. V prvem delu naloge sem predstavila zgodovino pedagogike na prostem in pojavitev prvih vrtcev in šol na prostem. Ugotovila sem, da ljudje že od nekdaj vidijo naravo kot pomemben vir otrokovih informacij. V nadaljevanju sem opredelila pojmovanje pedagogike na prostem in razložila, zakaj je ta izraz bolj primeren kot besedna zveza gozdna pedagogika. Predstavila sem značilnosti vrtcev na prostem, njihove prednosti in vlogo pedagoga na prostem. Ključna metoda vzgoja in izobraževanja na prostem je igra, kot spontana in sproščujoča dejavnost za katero je otrok notranje motiviran. Da pa otrok v polnosti izpolnjuje svoj potencial, mora biti prostor in čas igre fleksibilen in mu mora omogočati ustvarjalnost. V naslednjem delu sem pisala o vrtcih na prostem po svetu. Pri tem sem izpostavila Skandinavijo, kjer so se vrtci in šole na prostem prvič pojavile in je sistem vzgoje in izobraževanja na prostem del državnih kurikulumov. Nato sem opisala vrtce na prostem v Združenem kraljestvu. Tam poteka veliko izobraževanj za pedagoge na prostem. Izpostavila sem tudi Nemčijo, saj je vodilna v formalni urejenosti vrtcev na prostem. V nadaljevanju sem pisala o vrtcih na prostem v Sloveniji. Najprej sem predstavila programe pedagogike na prostem, ki že sedaj potekajo pri nas. Izpostavila sem, da vrtci na prostem pri nas še nimajo prostora, saj jih ovira zakonodaja. Pregledala sem slovensko zakonodajo in sem kritično osredotočila na zaposlene v vrtcu na prostem, opremo vrtcev na prostem in financiranje zasebnih vrtcev. Vse sem obogatila z intervjuji z osebo z Zavoda za naravno učenje samorog, z osebo zaposleno na Zavoda za šolstvo in z vzgojiteljico v javnem vrtcu.

KLJUČNE BESEDE: predšolska vzgoja, vrtec na prostem, gozdni vrtec, pedagogika na prostem, gozdna pedagogika, pedagog na prostem, gozdni pedagog, naravno učenje, igra v naravi, učenje s tveganjem.

SAŽECI DIPLOMSKIH RADOVA

Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij

SANJA KUSTURIN BARKOVIĆ

Problemsko poučavanje korištenjem obrazovnih strategija učenja
(izlaganje u sklopu okruglog stola o GLAT-u -projektu)

Mentorica: izv.prof.dr.sc. Petra Pejić Papak

SAŽETAK

Suvremena nastava iziskuje drukčije metode, uvodi inovacije i uporabu informacijsko-komunikacijske tehnologije. Cilj ovog istraživanja bio je analizirati stavove učitelja o osobnoj kompetentnosti poučavanja pripremom i provedbom scenarija poučavanja uz korištenje suvremene tehnologije te usmjerenost problemskog poučavanja na učenika. Za potrebe ovog istraživanja korišten je program MAQDAM 11 za analizu osvrta učitelja (N=23) nakon pohađanja edukacija u sklopu GLAT (Games for Learning Algorithmic Thinking) projekta. Postavljena su 4 cilja usmjerena na: analizu stavova učitelja o osobnoj kompetentnosti poučavanja scenarijima učenja, analizu pripreme scenarija poučavanja, provedbu scenarija poučavanja te poziciju učenika kao najvažnijeg čimbenika odgojno-obrazovnog procesa. Prema navedenim ciljevima analizirani su rezultati provedenih fokus grupa. Zaključuje se da je za problemsko poučavanje od izuzetne važnosti suvremeno planiranje procesa poučavanja uz korištenje inovativnih metoda i strategija.

KLJUČNE RIJEČI: problemsko poučavanje, strategije poučavanja, Game base learning, učitelji

ABSTRACT

Contemporary teaching requires different methods, introduces innovations and the use of information and communication technology. The aim of this study was to analyze teacher attitudes about personal competence of teaching through preparation and implementation of teaching scenarios with the use of modern technology and focus on problematic teaching of students. For this research, MAQDAM 11 has been used to analyze the teacher's feedback (N=23) after attending the GLAT (Games for Learning Algorithmic Thinking) project. Four objectives were set: focusing on teacher's attitudes on the personal

competence of teaching script scenarios, the analysis of the preparation of the teaching scenarios, the implementation of the teaching scenario, and the position of students as the most important factor in the educational process. According to the above goals, the results of the focus groups were analyzed. It is concluded that problem teaching is of utmost importance to modern planning of the teaching process using innovative methods and strategies.

KEYWORDS: problem teaching, teaching strategies, game base learning, teachers

IVA MARKOVIĆ

Kako učitelji razumijevaju kreativnost i vlastitu ulogu u kreiranju inovativnih odgojno-obrazovnih okolina?

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Renata Čepić

SAŽETAK

Osnovni cilj ovoga rada bio je utvrditi kakvi su stavovi učitelja prema kreativnosti općenito, kreativnosti djece i njihovoj ulozi pri poticanju kreativnosti djece kao načina inovativnog doprinosa odgojno-obrazovnoj praksi. U radu je primijenjen kvalitativni i kvantitativni istraživački pristup kako bi se dobio uvid u stavove učitelja prema mitovima o kreativnosti i njihove samoprocjene o kompetencijama za kreiranje učinkovitih i inovativnih odgojno-obrazovnih okolina za poticanje kreativnoga mišljenja učenika. Istraživanjem je obuhvaćeno 117 ispitanika iz 11 osnovnih škola Primorsko-goranske županije. Utvrđene su umjerene razine slaganja učitelja s istraženim mitovima prema kreativnosti te su stavovi učitelja prema mitovima o kreativnosti bez značajnih korelacija ili razlika u odnosu na pojedine socio-demografske karakteristike. Učitelji su procijenili stečenost vlastitih kompetencija znatno većom stručnim usavršavanjem i samostalnim učenjem negoli tijekom studija. Pri određivanju kreativnosti i opisivanju primjera manifestacije kreativnosti kod djece, učitelji najčešće ističu kreativnost kao sposobnost i proces stvaranja u području likovnosti i rješavanja problema. Dobiveni rezultati razmotreni su u kontekstu obrazovnih implikacija za praksu.

KLJUČNE RIJEČI: kreativnost, mitovi, inovativna odgojno-obrazovna okolina, implicitne teorije, profesionalni razvoj, učitelj razredne nastave

ABSTRACT

The main aim of this paper was to determine what are teachers' attitudes toward creativity in general, the creativity of children and their role in encouraging children's creativity as a way of innovative contribution to educational practice. This qualitative and quantitative research approach has been applied in order to gain insight into the attitudes of teachers towards creativity myths and their self-assessments of competences to create

effective and innovative educational settings to stimulate creative thinking of students. The survey included 117 respondents from 11 elementary schools of Primorsko-goranska County. Teachers show moderate level of stacking with myths about creativity and attitudes of teachers to myths about creativity have been established without significant correlations or differences in relation to individual socio-demographic characteristics. Teachers have assessed the acquisition of their own competences by far greater professional training and independent learning than during their studies. In determining creativity and describing examples of creativity manifestation in children, teachers most often emphasize creativity as the ability and the process of creating in the field of artwork and solving problems. The results obtained are considered in the context of educational implications for practice.

KEYWORDS: creativity myths, innovative educational environment, implicit theory, professional development, primary school teacher

MIRNA MARTIŠKOVIĆ

Stavovi učitelja o formativnom vrednovanju u odgojno-obrazovnom procesu

Mentorica: izv.prof.dr.sc. Petra Pejić Papak

SAŽETAK

Formativno vrednovanje učenika podrazumijeva kontinuirano praćenje, osiguravajući svakodnevno učenicima povratnu informaciju o postignućima te aspektima koje učitelj treba unaprijediti i prilagoditi u svom poučavanju kako bi se prilagodio učeniku. Naglasak je na individualizaciji ocjenjivanja, diferenciranom poučavanju, primjeni različitih strategija te osnaživanju učenika za proces samovrednovanja i upravljanja vlastitim učenjem. Cilj istraživanja bio je ispitati stavove učitelja (N=115) o formativnom vrednovanju i kompetentnosti za njegovo provođenje u nastavi, učestalost korištenja oblika vrednovanja i samovrednovanja u odgojno-obrazovnoj praksi te utvrditi poteškoće pri opisnom ocjenjivanju. Dobiveni rezultati upućuju da su učitelji upoznati s pojmom formativno vrednovanje, smatraju da takav oblik vrednovanja ima prednosti i da je provođenje vrijedno njihovog truda, ali se istovremeno ne osjećaju dovoljno kompetentnima za njegovo provođenje što utječe na učestalost korištenja i izbor materijala. Od oblika vrednovanja i samovrednovanja najčešće koriste samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje što je sukladno ciljevima formativnog vrednovanja. Najmanje pri vrednovanju koriste liste za samoevaluaciju. Ukazuje se potreba za daljnjom edukacijom i stručnim usavršavanjem učitelja o strategijama i oblicima provedbe formativnog vrednovanja kako bi ovaj oblik vrednovanja učinkovito provodili kao sastavni dio odgojno-obrazovnog procesa.

KLJUČNE RIJEČI: vrednovanje, formativno vrednovanje, samovrednovanje, povratna informacija, oblici vrednovanja i samovrednovanja

ABSTRACT

Formative student assessment involves the continuous monitoring, providing students with feedback on achievements and aspects that the teacher needs to improve and adapt in

their teaching in order to adapt to the student. The emphasis is on individualizing assessment, differentiated teaching, applying different strategies, and empowering students for the process of self-assessment and managing their own learning. The aim of the research was to examine teachers' attitudes (N=115) about formative assessment and competences for its implementation in teaching, the frequency of using forms of evaluation and self-evaluation in educational practice, and to identify difficulties in descriptive assessment. The results show that teachers are familiar with the term formative assessment, believe that this form of evaluation has advantages and that implementation is worth their effort, but at the same time they do not feel competent enough to implement it, which affects the frequency of use and choice of material. Of the forms of assessment and self- assessment, they most often use self-assessment and peer assessment, which is consistent with the goals of formative assessment. At least when evaluating, they use self- assessment lists.

The need for further education and professional development of teachers on strategies and forms of formative assessment is emphasized in order to effectively implement this form of evaluation as an integral part of the educational process.

KEYWORDS: assessment, formative evaluation, self- assessment, feedback, forms of assessment and self- assessment

ALMA RIHIĆ AHMETOVIĆ

Suvremeno planiranje i programiranje nastave usmjerene na učenika

Mentorica: izv.prof.dr.sc. Petra Pejić Papak

SAŽETAK

Uvođenje kompetencijskog pristupa i naglašavanje ishoda učenja mijenja pristup dosadašnjeg programiranja odgojno-obrazovnog procesa. Za povećanje uspješnosti poučavanja i učenja značajno je naglasak staviti na kompetencije učitelja pri poučavanju i organiziranju aktivnosti usmjerenih na učenike i kvalitetno planiranje odgojno-obrazovnog procesa. Cilj rada bio je iznijeti mišljenja učitelja uključenih u provedbu eksperimentalnog kurikularnog programa usmjerenog na razvoj kompetencija i suvremeni način poučavanja. Analizom evaluacijskih listova prikazana su mišljenja svih učitelja jedne osnovne škole (N=23) uključenih u provedbu eksperimentalnog programa u kontekstu: ostvarivanja ishoda učenja (ostvarenosti nastavnih aktivnosti i metoda) uz iskazane poteškoće, promjena u radu učitelja (planiranju i provedbi procesa), primjene formativnog vrednovanja i digitalnih alata u nastavi te osvrta na samu provedbu eksperimentalnog programa. Dodatno je intervjuom ispitano mišljenje učiteljica prvih razreda o suvremenosti poučavanja, posebnostima planiranja poučavanja i učenja u prikazanim organizacijskim nastavnim procesima. Rezultati ukazuju kako učitelji prepoznaju potencijal suvremenog kompetencijskog pristupa učenju i poučavanju usmjerenom na učenika, ali istovremeno ukazuju i na poteškoće pri provedbi eksperimentalnog programa koji samo djelomično u praksi ostvaruje svoje temeljne ciljeve.

KLJUČNE RIJEČI: kurikulum, ishodi učenja, kompetencije učitelja, aktivnosti učenika

ABSTRACT

The introduction of a competency approach and the emphasis on learning outcomes change the approach of the current programming of the educational process. To increase the efficiency of teaching and learning, emphasis should be placed on the competence of teachers in teaching and organizing studentfocused activities and on the quality of planning the

educational process. The purpose of this graduation thesis was to explore the opinions of teachers involved in the implementation of the experimental program aimed at the development of competences and the modern teaching method. The analysis of the evaluation sheets shows the opinions of all elementary school teachers (N = 23) involved in the implementation of the experimental program in the context of: realization of learning outcomes (the achievement of teaching activities and methods) with expressed difficulties, changes in teacher work (planning and implementation of the process), application of formative evaluation and digital teaching tools, as well as reviewing the implementation of the experimental program itself. First class teachers were further interviewed about the contemporary teaching, the particularities of teaching and learning planning in the presented organizational teaching processes. The results indicate that teachers recognize the potential of a contemporary competence approach and student-centered learning and teaching, but at the same time they are aware of the difficulties of implementing the experimental program that only partially achieve their core goals in practice.

KEYWORDS: curriculum, learning outcomes, teacher competences, student activities

MATEA KITAK

Vrednovanje tjelesno aktivnih pauza uz suvremenu tehnologiju na nastavi primarne edukacije

Mentor: doc. dr. sc. Vilko Petrić

SAŽETAK

Cilj je istraživanja bio utvrditi utjecaj tjelesno aktivnih pauza uz video materijale tijekom nastave u učionici na razinu obrazovnih postignuća učenika. Uzorak ispitanika činilo je 19 učenika u eksperimentalnoj skupini i 19 učenika u kontrolnoj skupini, ukupno 38 učenika dva treća razreda Osnovne škole „Vežica“ u Rijeci. Varijable koje su se ispitivale su utjecaj tjelesno aktivnih pauza na obrazovno postignuće učenika i procjena stavova prema tjelesno aktivnim pauzama uz video materijale. Izračunati su osnovni deskriptivni parametri, dok je za utvrđivanje razlika korišten Studentov t-test. Rezultati su pokazali da tjelesno aktivne pauze značajno utječu na razinu obrazovnih postignuća učenika jer ujednačuju njihova znanja. Također, utječu na stavove učenika, kao i na njihovu kvalitetu života te ujedno doprinose integraciji različitih znanja. Istraživanje je dokazalo kako je tjelesno aktivnim pauzama uz primjenu video materijala mjesto u nastavi te da bi trebale biti neizostavni dio iste. Činjenice da obogaćuju znanje, stvaraju navike zdravijeg života i osamostaljuju učenike trebaju biti poticaj da se tjelesno aktivne pauze implementiraju u svaki nastavni sat te na taj način doprinesu učeničkom rastu i razvoju kako u tjelesnom tako i kognitivnom smislu.

KLJUČNE RIJEČI: tjelesno aktivne pauze, video materijali, obrazovno postignuće, stavovi učenika

ABSTRACT

The aim of the research was to confirm the impact of physical activity breaks with video materials during classes in teachers on different educational achievement of students. The sample consists of 19 students in the experimental group and 19 students in the control group, a total of 38 students from two third grades of Vežica Primary School in Rijeka. A variable that examines the impact of physical activity breaks on students' educational achievement and

evaluates attitudes toward physical activity breaks with video materials. Descriptive descriptive parameters were calculated, while Student's t-test was used to determine the difference. The results showed that they made the physical activity breaks embodied in the different educational attainment of the students because they equalized this knowledge. Also, embody the students' attitudes as well as your quality of life and together contribute to the integration of diverse knowledge. Research has shown that physical activity breaks with the use of video material is a place in the classroom that should be an integral part of it. The fact that you enrich knowledge, create healthy lives and empower students should be an incentive to stay active in each teacher's break, thus contributing to students' growth and development in both physical and cognitive terms.

KEYWORDS: physical activity breaks, video materials, educational achievement, student attitudes

ANTONIA ČANČAR

Dječja lektira i novi mediji

Mentor: izv. prof. dr. sc. Marinko Lazzarich

SAŽETAK

Školska lektira, obvezna sastavnica nastave književnosti, današnjim generacijama učenika postaje sve omraženija i zamornija. Pojavom novih medija dolazi do naglog pada zanimanja za čitanjem jer se učenici okreću novijim, zabavnijim i dinamičnijim načinima provođenja slobodnog vremena. Tehnologija je značajno promijenila živote ljudi. Mnogi su autori suglasni kako je kriza čitanja uslijedila pojavom novih medija, ali ne možemo svemu kriviti njih. Zastarjeli popis lektirnih djela koji nije u skladu sa životnim iskustvom učenika niti vremenom u kojemu živimo, ukalupljen način interpretacije lektirnih djela, nediferencirani zadatci te nemogućnost slobodnog izbora neki su od razloga zašto učenici nevoljko pristupaju nastavi lektire, a nerijetko ju i prepisuju. Navedeno dovodi do opadanja pismenosti i nedostatno razvijene kulture čitanja za čiji je razvoj izuzetno značajan učitelj materinskoga jezika. Informacijsko-komunikacijska tehnologija unosi promjene u sve sfere ljudskoga života pa i u obrazovanje. Tradicionalni oblik poučavanja više nije dostatan, stoga učitelji pronalaze nove, modernije načine kojima nastoje motivirati učenike za čitanje lektirnih djela, a sate lektire učiniti dinamičnijima i zanimljivijima. Digitalna tehnologija otvorila je vrata novim mogućnostima funkcionalne uporabe novih medija u razrednoj nastavi, s naglaskom na područje lektire. Web 2.0 alati, aplikacije, mrežni testovi, edukativni softveri i raznovrsni programi učiteljima služe kao funkcionalno sredstvo pri analizi i provjeri pročitivosti djela. Pretraživanjem na internetu moguće je pronaći mnoštvo gotovih materijala i predložaka koji će upotpuniti lektirne sate, kao i web-alate koji učiteljima omogućuju vlastito kreiranje i dijeljenje sadržaja s drugima. U ovom diplomskom radu prikazan je model interpretacije lektirnog naslova korištenjem suvremenih digitalnih alata.

KLJUČNE RIJEČI: čitanje, dječja lektira, kriza čitanja, novi mediji, web-alati.

ABSTRACT

A children's book report, an obligatory component of literature teaching, is becoming more hated and tiresome to today's generations. With the emergence of new media it is getting to sudden falling of interest in reading because students are turning to newer, more fun and more dynamic ways of spending their free time. Technology has significantly changed people's lives. Many authors have agreed that the reading crisis has been followed by the appearance of new media, but we cannot put all the blame on them. The outdated list of required book reading, which is not in harmony with the student's life experience or the time we live in, the stereotyped way of interpreting book report's, indifference assignments and impossibility of free choice are some of the reasons why students reluctantly approach to the literature teaching, and often copy it. The stated brings to dropping of literacy and insufficient developed reading culture for which development is exceptionally important mother tongue teacher. Information-communication technology bring changes in all sphere's of human life and even in education. Traditional way of teaching is no more sufficient and therefore, teachers are finding new, modern ways to motivate students for reading book report, and to make reading classes more dynamic and interesting. Digital technology has opened doors to new possibilities of functional uses of new media's in classroom teaching, with the emphasis on area of book report reading. Web 2.0 tools, applications, net tests, educational softwares and various programs are being functional used to serve teachers with the analysis and check of the read works. By searching the internet it is possible to find multitude of finished materials and the template's to fulfill reading classes, as well as web tools which allow teachers their own creating of contents and sharing it with others. In this graduate thesis it is presented a model of interpretation of the lecture title by using modern digital tools.

KEYWORDS: reading, book report, reading crisis, new media, web tools

ANJA PIRICH

Razlike između britanske i američke inačice engleskoga standardnog jezika

Mentorica: dr. sc. Ester Vidović

SAŽETAK

U radu se kompariraju dvije glavne inačice engleskoga standardnog jezika, britanska i američka. Daju se osnovne značajke razlika na različitim jezičnim razinama: leksiku, gramatici, pravopisu, izgovoru i sintaksi. Kroz konkretne primjere dolazi se do generalizacije ovih razlika te daju projekcije o budućem međutjecaju ovih dviju inačica.

KLJUČNE RIJEČI: inačice, britanska, američka, leksik, gramatika, pravopis, izgovor, sintaksa

ABSTRACT

The paper compares the two main variants of the English standard language, British and American. Main differences at various linguistic levels, i.e. lexis, grammar, orthography, pronunciation and syntax, are presented. A general overview of these differences is provided and projections on future bidirectional influence of the variants is given.

KEYWORDS: variants, British, American, lexis, grammar, orthography, pronunciation, syntax

INES ŠOŠTARIĆ

Percepcija učitelja i edukacijskih rehabilitatora o dostupnoj podršci u obrazovanju učenika s poremećajima iz autističnoga spektra

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

SAŽETAK

U procesima učenja i poučavanja učenika s poremećajima autističnog spektra treba biti osigurano korištenje specifičnih strategija rada, programska i profesionalna podrška. Istraživanje je provedeno na uzorku od 15 učitelja i edukacijskih rehabilitatora u Varaždinskoj i Primorsko-goranskoj županiji kroz kvantitativnu i kvalitativnu metodu. U kvantitativnom dijelu istraživanja korišten je upitnik kojim su dobiveni rezultati o sociodemografski podaci o ispitanicima i učestalosti suradnje sa stručnim suradnicima. U kvalitativnom dijelu istraživanja prikazani su odgovori dobiveni u polustrukturiranom intervjuu i analizirani metodom tematske analize.

Rezultati pokazuju da se u učenju i poučavanju učenika s poremećajima iz autističnog spektra učitelji i edukacijski rehabilitatori koriste brojne specifične strategije poučavanja. Istaknuli su važnost poznavanja i uvažavanja potreba učenika, stvaranje dobrog odnosa s učenikom, individualizirani pristup, metode izravnog poučavanja, vizualne pristupe, vizualna i tehnološka sredstva i pomagala te specifične edukacijsko-rehabilitacijske metode kao što je Floor time, ABA, Teacch i senzorna integracija. Ističe se i značaj suradnje učitelja sa pojedinim profilima stručnih suradnika, suradnja između različitih profila stručnih suradnika, kao i suradnja s ravnateljem.

KLJUČNE RIJEČI: poremećaji iz autističnoga spektra, učitelji, programska i profesionalna podrška

ABSTRACT

In a proces of learning and teaching of students with ASD it should be provided use specific strategies, curriculum adaptation and professional support. The study was conducted on a sample of 15 teachers and educational rehabilitators in Varaždin and Primorje-Gorski

Kotar counties through quantitative and qualitative methods. In the quantitative part of the research, a questionnaire was used to obtain the results on the sociodemographic data on the respondents and the frequency of cooperation with expert associates. The qualitative part of the research presents the answers obtained in a semi-structured interview and analyzed by the thematic analysis method.

The results show that a number of specific teaching strategies are used in the learning and teaching of students with autism spectrum disorders by teachers and educational rehabilitators. They emphasized the importance of knowing and appreciating the needs of the students, creating a good relationship with the student, an individualized approach, direct teaching methods, visual approaches, visual and technological tools and aids, and specific educational and rehabilitation methods such as Floor time, ABA, Teacch and sensory integration. The importance of teachers' cooperation with particular profiles of professional associates, cooperation between different profiles of professional associates, as well as cooperation with the principal, are also emphasized.

KEYWORDS: Autism Spectrum Disorders, Teachers, Software and Professional Support

KATJA VODOPIVEC

Učenje tujega jezika v tujem jeziku? Učenci priseljenci prve generacije in učenje angleščine s pomočjo drugega jezika z vidika zagotavljanja pravičnega šolanja

Mentorica: Irena Lesar

POVZETEK

Ker slovenske osnovne šole večinoma ne ponujajo možnosti učenja materinščine učencev priseljencev, ki je po podatkih mnogih raziskav osnova učenju drugih jezikov, in ker večini ni ponujeno niti zadostno število ur učenja slovenščine, jezika okolja (Čančar, 2011; Soklič, 2012; Peček in Lesar, 2006), se postavi vprašanje, kako ti učenci »uspevajo« pri pouku angleščine – tujem jeziku, ki se ga učijo tudi s pomočjo slovenščine. Empirični del magistrskega dela ponudi odgovore na ključna raziskovalna vprašanja: ali imajo učenci priseljenci prve generacije pri pouku angleščine več učnih težav in/ali slabši učni uspeh kot nepriseljeni učenci, kje imajo težave, kaj so vzroki težav, kateri dejavniki pomembno vplivajo na njihovo (ne)uspešnost pri pouku angleščine, kakšna so stališča učiteljic angleščine do interkulturalnosti oz. inkluzivnosti, katere prilagoditve učiteljice angleščine za to populacijo učencev že izvajajo ter ali bi bilo smiselno realizirati še kakšne oblike pomoči in prilagoditve dela.

Izsledki kombinirane kvalitativno-kvantitativne raziskave so pokazali, da se pri pouku angleščine velik delež učencev priseljencev prve generacije počuti dobro, dobra polovica intervjuvanih učencev celo meni, da je to učni predmet, pri katerem nepriseljeni vrstniki niso v takšni prednosti in se zato lahko tu dodatno izkažejo. Vendar pa ob tem za precejšen odstotek učencev priseljencev prve generacije velja, da so glede na nepriseljene učence (tudi) pri pouku angleščine postavljeni v precej neenak položaj in da tudi pri tem učnem predmetu, zlasti v višjih razredih osnovne šole, dosegajo slabše akademske dosežke kot njihovi nepriseljeni vrstniki. Učiteljice angleščine se zavedajo svoje vloge glede učenčevega (ne)uspeha pri pouku angleščine pa tudi svoje vloge za boljše vključevanje teh učencev v novo (šolsko) okolje. Ideal pravične šole vidijo v inkluzivno naravnani šoli, kljub temu pa je v praksi možno zaznati precej malo prilagajanja pedagoškega dela. Prilagoditve, ki se izvajajo, so usmerjene predvsem na ocenjevanje učenčevega znanja, ne pa toliko na sam vzgojno-

izobraževalni proces. Poleg tega so nemalokatero prilagoditve in oblike pomoči precej odvisne od nekaterih dejavnikov (npr. število učencev priseljencev na šoli). Opažamo tudi, da vključevanje učencev priseljencev (tudi pri pouku angleščine) še vedno temelji predvsem na konceptu integracije. Skrb za socialno vključenost učencev je še vedno velikokrat spregledana, značilnosti in posebnosti narodno-manjšinskih skupnosti pa redko upoštevane. Na poti k pravičn(ejš)i šoli (tudi pri pouku angleščine) je potrebnega še veliko dela. Pri tem je nujno potreben večji premislek v procesu prepoznavanja in odzivanja na vse temeljne vidike neenakosti, ki jih opredeljuje koncept pravičnosti 4 R-jev – tako ekonomske kot tudi statusne, politične in emocionalne.

KLJUČNE BESEDE: Angleščina, razredni pouk, učenci priseljenci, kvalitativno-kvantitativna raziskava

NINA ZORAN

Razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v angleški in slovenski OŠ

Mentorica: Marja Bešter

POVZETEK

Eden izmed temeljnih ciljev pouka slovenščine v OŠ je razvijanje sporazumevalne zmožnosti učencev. Gre za zmožnost kritičnega sprejemanja in tvorjenja besedil raznih vrst, ki so ustrezna, razumljiva, pravilna in učinkovita (Bešter Turk, 2011). Učenci svojo sporazumevalno zmožnost med drugim razvijajo tako, da sprejemajo in tvorijo besedila. V vsakdanjem življenju je najpogostejša sporazumevalna dejavnost poslušanje, najredkejša pa pisanje (Križaj Ortar, Magajna, Pečjak in Žerdin, 2000). Posebej zahtevno je tvorjenje zapisanih enogovornih besedil zlasti pri ljudeh, ki tega ne počnejo pogosto. Težave imajo tudi učenci, ki se tvorjenja besedil šele učijo. V magistrskem delu smo raziskovali, kako se poučuje tvorjenje zapisanega besedila v angleškem učnem okolju. V Angliji učenci na področju pisanja dosegajo odlične rezultate, predvsem pa uživajo v pisanju, zato smo želeli raziskati, kako jim to uspeva. V teoretičnem delu smo se osredinili na pojem sporazumevanja, sporazumevalne zmožnosti, pisanja in besedila ter s pomočjo literature raziskali, kako se tvori besedilo v angleški in slovenski OŠ. V empiričnem delu magistrskega smo z opazovanjem raziskali, kako se učenci 5. razreda v angleški OŠ učijo tvoriti besedilo, in za primerjavo izvedli raziskavo tudi v 5. razredu dveh slovenskih osnovnih šol – učenci 5. razreda so pri predmetu slovenščina (jezikovni pouk) tvorili pripovedovalno besedilo. Na koncu smo z analizo dokumentov raziskali in primerjali še oba učna načrta, in sicer na področju pisanja besedil. Ugotovili smo, da se pojavljajo razlike med razvijanjem zmožnosti tvorjenja zapisanih besedil v angleški in slovenski OŠ. Učenci v angleški OŠ so bolj motivirani za pisanje kot v slovenski. Učitelj jih motivira že s svojim pristopom, uporabo različnih oblik in metod dela, raznolikimi dejavnostmi in pripomočki ter gradivi, ki so v učilnici. Učenci spoznajo, največkrat v paru/skupini, specifičen proces tvorjenja besedila. Velik poudarek je na pripravi na pisanje, ki je bistvena za to, da učenci lahko maksimalno razvijejo svojo ustvarjalnost, usvajajo strategije tvorjenja besedila in hkrati uživajo v pisanju. Navodila za tvorjenje so daljša, vendar razdeljena na več delov oz. parafrazirana. Učitelj jih ponavlja toliko časa, dokler ni prepričan, da so vsi učenci razumeli, kaj

je njihova naloga. Učenci se učijo tudi s samoocenjevanjem in vrstniškim ocenjevanjem, povratno informacijo o pisnem izdelku pa dobijo tudi od učitelja. V slovenski OŠ je največji poudarek na učiteljevi povratni informaciji, medtem ko se samoocenjevanja in vrstniškega ocenjevanja ne uporablja v taki meri, kot bi se lahko. Uporaba diferenciacije in individualizacije se v angleški OŠ osredini na dejavnosti in sam proces, medtem ko so cilji enaki za vse. V slovenski OŠ učitelji šibkejšim učencem hitro pripišejo minimalne standarde, medtem ko je pot do cilja v večini enaka za vse. Z izvedeno raziskavo smo dobili vpogled v angleški način poučevanja tvorjenja besedil ter v razlike in podobnosti med načinoma poučevanja v angleški in slovenski OŠ. Ugotovitve lahko služijo kot priporočila za izboljšanje tvorjenja besedila v slovenski OŠ in s tem pripomorejo k nastanku kakovostnejših besedil v slovenščini ter za izboljšanje odnosa do pisanja pri slovenskih učencih.

KLJUČNE BESEDE: Sporazumevalna zmožnost učencev, besedilo, razredni pouk, jezikovni pouk

MARUŠA TRAVEN

Zastopanost glasbene dejavnosti ustvarjanja pri pouku glasbene umetnosti skozi vertikalo osnovnošolskega izobraževanja

Mentorica: Barbara Sicherl-Kafol

POVZETEK

V magistrskem delu smo obravnavali zastopanost glasbene dejavnosti ustvarjanja skozi vertikalo osnovnošolskega izobraževanja. V teoretičnem delu smo opredelili pojem ustvarjalnost, ki smo ga predstavili z vidika lastnosti posameznika, procesa in dosežka. Prav tako smo opredelili pojem glasbena ustvarjalnost in podrobneje raziskali glasbeno ustvarjalnost v šoli ter učiteljevo vlogo pri spodbujanju glasbene ustvarjalnosti učencev. Osredinili smo se na poučevanje z glasbeno dejavnostjo ustvarjanja in s pomočjo učnega načrta za glasbeno umetnost ugotovili zastopanost dejavnosti za osnovno šolo. V analizi učnih gradiv za glasbeno umetnost smo za posamezno vzgojno-izobraževalno obdobje izpostavili izbor praktičnih primerov glasbene dejavnosti po razredih, ki se izvajajo z glasbeno dejavnostjo ustvarjanja. V zadnjem poglavju teoretičnega dela smo opredelili glasbeni razvoj otrok, v katerem smo podrobneje opisali predvsem razvoj glasbene ustvarjalnosti. V empiričnem delu smo s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika in opazovanja z neudeležbo v razredu raziskali zastopanost glasbene dejavnosti ustvarjanja pri pouku glasbene umetnosti v osnovni šoli. Na podlagi pridobljenih podatkov smo ugotovili, kako pogosto osnovnošolski učitelji pri pouku glasbene umetnosti izvajajo glasbeno dejavnost ustvarjanja, katere ustvarjalne metode poučevanja in učenja pri tem uporabljajo in kakšno stališče imajo do glasbene dejavnosti ustvarjanja. Raziskovali smo, ali se pridobljeni podatki razlikujejo glede na vzgojno-izobraževalno obdobje poučevanja, vrsto in stopnjo izobrazbe, delovno dobo na področju vzgoje in izobraževanja in pogostost udeleževanja na dodatnih izobraževanjih na glasbenih seminarjih. Rezultati so pokazali, da osnovnošolski učitelji od glasbenih dejavnosti najredkeje izvajajo glasbeno dejavnost ustvarjanja. Najpogosteje se od glasbenih dejavnosti ustvarjanja izvaja gibalno in likovno ustvarjanje ob glasbi (predvsem v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju), poustvarjalno petje (predvsem v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju) in ritmizacijo besedila, najredkeje pa glasbene dejavnosti izmišljanja. Metodo razvijanja glasbene

ustvarjalnosti je v zadnjo uro poučevane glasbene umetnosti vključilo nekoliko manj kot polovica osnovnošolskih učiteljev. S strukturiranim opazovanjem smo ugotovili, da je metodo razvijanja glasbene ustvarjalnosti uporabilo največ učiteljev prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja. Največ učiteljev je vključilo metodo gibalnega in likovnega ustvarjanje ob glasbi, metodo poustvarjalnega petja in metodo ritmizacije besedila. Poustvarjalno petje in melodično dopolnjevanje je vključilo največ učiteljev iz tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja. Metodo gibalnega ustvarjanja ob glasbi je vključilo največ učiteljev iz prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja. Metodo melodičnega dopolnjevanja je vključilo največ učiteljev, ki se je izobraževalo na glasbeno-pedagoškem področju. Metodo poustvarjalnega petja je vključilo več tistih učiteljev, ki se dodatnih glasbenih izobraževanj na glasbenih seminarjih udeležijo vsaj enkrat letno. Z analizo stališč učiteljev do glasbene dejavnosti ustvarjanja smo ugotovili, da se osnovnošolski učitelji, ki poučujejo glasbeno umetnost, najbolj strinjajo s trditvami, da je vključenost glasbene dejavnosti ustvarjanja nujna za kakovosten pouk glasbene umetnosti, da morajo biti vse glasbene dejavnosti enakovredno vključene v pouk in da ima učitelj pomembno vlogo pri razvijanju otrokove glasbene ustvarjalnosti.

KLJUČNE BESEDE: Glasbena umetnost, glasbena dejavnost ustvarjanja, razredni pouk, empirično raziskovanje

NUŠA JURJEVIČ

Integracija plesne in likovne umetnosti

Mentorica: Vesna Geršak

Sumentorica: Uršula Podobnik

POVZETEK

V magistrskem delu opisujemo razvoj interdisciplinarnega projekta, ki je nastal iz umetniške obravnave giba, likovne umetnosti in njune integracije v učni proces. V prvem delu navajamo nekaj teoretičnih izhodišč, povezanih z ustvarjalnostjo, umetnostjo in integracijo različnih zvrsti umetnosti v osnovno šolo. Nadaljujemo z empiričnim delom raziskave, v kateri smo med drugim razvili lastni model poučevanja preko umetniške izkušnje in oblikovali projekt Gib in njegova sled, ki je vključeval serijo interdisciplinarnih likovno-plesnih delavnic za tretješolce. Opisujemo povezovanje delavnic z zaključno plesno-likovno predstavo Tovarna idej v muzeju, metodološki instrument (vizualne oz. likovne teste, nestrukturirane intervjuje, SWOT analizo, analizo portfolijev študentk), s katerim smo testirali odzive in spremembe pri učencih, udeleženi v akcijski raziskavi, ter povratne informacije vključenih študentk in učiteljic o izvedenem primeru integracije plesne in likovne umetnosti v učni proces. V magistrskem delu ugotavljamo, da je integracija plesne in likovne umetnosti v učni proces pri učencih sprožila pozitivne (čustvene) odzive, razširili so svoje pojmovno polje oziroma predstave o obravnavanih pojmi, pridobili veliko novih znanj, na podoben način pa si želijo delati tudi v prihodnje. Pozitivne izkušnje s konkretnim primerom vključevanja umetnosti v učni proces imajo tudi drugi udeleženci v projektu, primer dobre prakse pa je spodbuda za nadaljnja sodelovanja, katerih cilj je celostna integracija umetnosti v osnovno šolo.

KLJUČNE BESEDE: Plesna umetnost, likovna umetnost, učni proces, integracija

***DIPLOMSKI STUDIJ RANI I
PREDŠKOLSKI ODGOJ I
OBRAZOVANJE***

IVANA MARIĆ

Pseudoznanstveni sadržaji na forumima za roditelje

**(izlaganje u sklopu Tribine: Roditeljstvo na internetu –
pouke za odgajatelje i učitelje)**

Mentor: izv.prof.dr.sc. Željko Boneta

SAŽETAK

U ovom se radu metodom analize sadržaja istražuje učestalost prisutnosti pseudoznanstvenih sadržaja po pitanju tematike cijepljenja na forumima za roditelje. Kvalitativna analiza sadržaja odabrana je kao metoda istraživanja radi proučavanja i analiziranja velike količine kvalitativnih podataka. Istraživanjem je analizirano ukupno 9205 komentara na forumima za roditelje: missMAMA, roda.hr, Roditelji.hr. i sveobuhvatnom forumu širokih domena; forum.hr. Glavni rezultati pokazali su sljedeće kategorije pseudoznanstvenih sadržaja: zadiranje u ljudska prava, cijepljenje kao neprirodno, nepovjerenje u farmaceutsku industriju, posljedice cijepljenja, bezopasnost bolesti i izvor informacija koje podržavaju aspekte intenzivnog roditeljstva, a prikazuje se i pitanje moći i postajanja autoritetom na forumu, kao i priroda pojave sukoba među sudionicima foruma.

KLJUČNE RIJEČI: roditeljstvo, pseudoznanost, antivakcinacijski pokret, analiza sadržaja, forumi za roditelje

ABSTRACT

In this paper, the method of content analysis investigates the frequencies of the presence of pseudoscientific content regarding vaccination topics in forums for parents. Qualitative content analysis was chosen as a research method for studying and analyzing large amounts of qualitative data. A total of 9205 comments were analyzed on parent forums; missMAMA, roda.hr, Roditelji.hr and a general wide domain forum; forum.hr. The main results have showed the following categories of pseudoscientific contents: encroachment on human rights, vaccination as unnatural, distrust of the pharmaceutical industry, the consequences of

vaccination and information source which support aspects of intensive parenting. Also, the question of becoming the authority, gaining power and the issue of conflicts between forum participants are being presented.

KEYWORDS: parenting, pseudoscience, antivaccination movement, content analysis, parent forums

ENEA SRIĆA

Pseudoznanstveni sadržaji na portalima za roditelje i djecu

**(izlaganje u sklopu Tribine: Roditeljstvo na internetu –
pouke za odgajatelje i učitelje)**

Mentor: izv.prof.dr.sc. Željko Boneta

SAŽETAK

U ovom se radu metodom analize sadržaja istražuje učestalost prisutnosti pseudoznanstvenih sadržaja u člancima objavljenim na portalima za roditelje i djecu u razdoblju od 2011.-2019. godine. Analiza sadržaja je odabrana kao metoda istraživanja radi proučavanja i analiziranja velike količine podataka. Kombinacija kvalitativne i kvantitativne analize omogućila je sagledavanje istog fenomena na različite načine. Analizirano je sveukupno 312 internetskih članaka na 4 portala za roditelje i djecu: missMAMA, Dječja posla, roditelji.hr i Portal o roditeljstvu udruge Roda. Rezultati su pokazali na kojim su portalima pseudoznanstveni sadržaji najzastupljeniji, kome se autori članaka obraćaju i na koji način te koje aspekte suvremenog roditeljstva podržavaju ti članci objavljeni na portalima za roditelje i djecu.

KLJUČNE RIJEČI: roditeljstvo; pseudoznanost; analiza sadržaja; portali za roditelje

ABSTRACT

In this paper, the method of content analysis investigates the frequency of the presence of pseudosciences in the articles published on the Internet sites for parents and children in the period from the year 2011. to 2019. Content analysis was selected as a research method for studying and analyzing large amounts of data. The combination of qualitative and quantitative analysis enabled the contemplation of the same phenomenon in different ways. A total of 312 online articles were analyzed on 4 Internet sites: missMAMA, Dječja posla, roditelji.hr, and Portal o roditeljstvu udruge Roda. The results showed in which Internet sites pseudo-scientific content were the most represented; to whom are the authors addressing and

in which way and what aspects of contemporary parenthood support those articles published on Internet sites for parents and children.

KEYWORDS: parenting, pseudoscience, content analysis, Internet sites for parents and children

PATRICIA MOMIĆ

Nemajke: neuspjeh ostvarivanja idealnog majčinstva?

**(izlaganje u sklopu Tribine: Roditeljstvo na internetu –
pouke za odgajatelje i učitelje)**

Mentor: izv.prof.dr.sc. Željko Boneta

SAŽETAK

U ovom se radu metodom analize sadržaja istražuje kako se ideal suvremenog majčinstva manifestira na internetskom forumu Nemajke. Analiza sadržaja je odabrana kao kombinacija kvalitativnog i kvantitativnog pristupa koji će omogućiti bolje razumijevanje fenomena koji je u fokusu – ideal suvremenog majčinstva. Analizirano je ukupno 6734 objave na forumu Nemajke na temelju kojih je izdvojeno 9 kategorija: svrha nastanka foruma i struktura sudionika, obilježja interakcije, uspostavljanje autoriteta, kategorije loših aktivnosti majki, opravdavanje, prihvatljive granice odstupanja i konfliktne situacije, kritika izvana, svrha foruma i koncept „nemajke“ i uloga majke kao dominantna ženina uloga. Iz ovih kategorija proizašli su odgovori na pitanja koje majčinske aktivnosti se na forumu smatraju lošima, što čini ideal suvremenog majčinstva i na koje načine sudionici foruma određuju približavanje ili odstupanje od ideala suvremenog majčinstva.

KLJUČNE RIJEČI: majčinstvo; nemajke; analiza sadržaja; forumi

ABSTRACT

In this paper, the content analysis method explores how the ideal of modern motherhood manifests itself in the Forum Nemajke. Content analysis was chosen as a combination of a qualitative and quantitative approach that will enable a better understanding of the phenomenon at stake - the ideal of modern motherhood. A total of 6734 posts on the forum Nemajke were analyzed, based on which 9 categories were distinguished: purpose of forum formation and participant structure, interaction characteristics, establishment of authority, categories of mothers' „bad“ activities, justification, acceptable

limits of deviations and conflict situations, outside criticism, purpose of the forum and concept "nemajke" („bad mother“) and the role of the mother as the dominant female role. These categories have provided answers to questions: Which mothers' activities are considered to be „bad“ in the forum, what constitutes the ideal of contemporary motherhood, and in what ways do forum participants determine their approaching or deviation from the ideals of contemporary motherhood.

KEYWORDS: motherhood; bad mothers; content analysis; forums

ALEKSANDRA SIMČIĆ

Koncept profesionalnog učenja i građenja kulture ustanove

Mentorica: prof.dr. sc. Lidija Vujičić

SAŽETAK

Koncept profesionalnog učenja, u ovom radu, prikazujemo kao proces kontinuiranog i sustavnog rada na istraživanju, upoznavanju, razumijevanju i građenju kulture vrtića, odnosno vrtićke realnosti. U tom procesu značajna je uloga odgajatelja gdje on preuzima aktivnu ulogu i postaje istraživač vlastite prakse, reflektivni praktičar te inicijator i autor promjena kako vlastitog razvoja tako i razvoja kulture vrtića u cjelini. Mnogi autori, upravo kulturu vrtića artikuliraju kao ključnu odrednicu kvalitativnih, dubinskih promjena u praksi te naglašavaju da se jedino promjenom kulture odgojno-obrazovne ustanove mogu mijenjati i sve ostale odrednice kvalitete ustanove. Teza u kojoj se obrazlaže kako se stvarna poboljšanja mogu dogoditi samo ako dođu „iznutra“, od samih djelatnika, a to znači iz mreže zajedničkih vrijednosti, vjerovanja, normi i odnosa postavlja pred praktičare i stručne suradnike vrtića odgovornost za građenje jedne suradničke, profesionalno učeće kulture. Kako se promjena sama po sebi ne može ostvariti, potrebno je, u ustanovi, stvarati uvjete za permanentno učenje odgajatelja i djece zajedno, stvarajući tako model kolaborativnih i kolegijalnih međuljudskih odnosa u kojima se dijele ideje, traže rješenja za razne izazove iz prakse i tako zajedničkim snagama izgrađuje bolja i humanija ustanovakoja je u skladu s ljudskom (dječjom) prirodom i u kojoj se svi dobro osjećaju. Teorijski dio rada potkrepljuje vezu između profesionalnog učenja i razvoja odgajatelja srazvojem kulture vrtića. Istraživački dio rada daje prikaz strategije profesionalnog učenja odgajatelja putem modela akcijskog istraživanja s ciljem stvaranja uvjeta u kojima će odgajatelji imati priliku razvijati vlastita istraživačka i reflektivna umijeća te istraživati i propitivati vlastitu odgojno-obrazovnu praksu te vlastita uvjerenja, tj. „osobne“ teorije. Fokus istraživanja usmjeren je na vidljivu dimenziju kulture, odnosno prostorno-materijalno okruženje vrtića.

KLJUČNE RIJEČI akcijsko istraživanje, koncept profesionalnog učenja, kultura odgojno-obrazovne ustanove, reflektivna praksa

ABSTRACT

The concept of professional learning in this work is presented as a process of continuous and systemic work on investigation, familiarization, understanding and creation of kindergarten culture, i.e. kindergarten reality. In this process, kindergarten teachers and their roles become very significant while they take an active role and become the investigators of one's own practice. Moreover, they become reflective practitioners and also the initiators and authors of change which affects their own development as well as the development of the kindergarten culture as a whole. Many authors articulate kindergarten culture as the key determinant of qualitative and deep change in practice and point out that only the change of the culture of an educational institution brings about the change of all the other determinations of the quality of institution. A thesis identifies that the real improvements can take place only if they come from 'the inside', i.e. from the employees themselves. They create the network of common values, beliefs, norms and relations which brings the responsibility for creating a cooperational and professional learning culture among kindergarten practitioners and expert assistants. While a change itself cannot take place, it is necessary to create the inside conditions aimed at the permanent common learning of both teachers and children, creating thus the model of collaborative and collegial interpersonal relations where the ideas are shared and the solutions for various practical challenges are searched for. By doing so, joint force creates a better and more human institution that is in accordance with human (children) nature and where everybody feels good about themselves. The theoretical part of this work supports the relationship between kindergarten teacher professional learning and development and the development of kindergarten culture. The research part of the work gives the overview of the strategy of kindergarten teacher professional learning via an action research model that aims at creating the conditions where kindergarten teachers would have the opportunity to develop their own research and reflective skills as well as to investigate and question their own educational practice and also beliefs, i.e. 'one's own' theories. The research focus is being put on a visible dimension of culture, i.e. spatial-material kindergarten environment.

KEYWORDS: action research, the concept of professional learning, the culture of educational institution, reflective practice

DANIJELA HODAK

Likovno oblikovanje vunom u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju

Mentorica: dr. sc. Anita Rončević

SAŽETAK

Tema ovog diplomskog rada je oblikovanje vunom tehnikom filcanja na mokro djece rane i predškolske dobi. Provedeno je kvalitativno istraživanje u razdoblju od 01.03.-14.03.2018.godine. na uzorku od 94-ero djece. Istraživanje se provodilo na način da se djecu rane i predškolske dobi promatralo u aktivnostima likovnog oblikovanja vune tehnikom filcanja na mokro. Ovaj diplomski rad donosi detaljan opis cijelog istraživanja u koracima procesa filcanja od pripremnih radnji do gotovog produkta tj. nastanka slikovnice „Nina nana“. Naglasak je stavljen na razvojne mogućnosti djece s obzirom na njihovu dob. Za sve opisane faze izrade slikovnice Nina nana vodilo se računa o postignutim odgojno–obrazovnim ciljevima, u obzir su uzeti razvojni zadaci djece rane i predškolske dobi na području tjelesnog i zdravstvenog, socio-emocionalnog, spoznajnog i komunikacijskog dijela.

KLJUČNE RIJEČI: Tehnika filcanja na mokro, djeca rane i predškolske dobi, razvojne mogućnosti, odgojno–obrazovni ciljevi

ABSTRACT

The theme of this thesis is shaping wool by wet felting technique done by children of early and pre-school age. Qualitative research was conducted in the period from March 1 to March 14, 2018 on a sample of 94 children. The research was carried out in a way that children of early and pre-school age were observed during wet wool felting activities. This thesis provides a detailed description of the entire process, from the preparatory work to the finished product, namely the creation of the picture book „Nina nana“. Emphasis has been placed on the developmental potential of children with regard to their age. Through all described phases of the making of the picture book Nina Nana, achievable educational goals

have been taken into account, as well as the developmental tasks of early and pre-school children regarding physical, health, socio-emotional, cognitive and communication areas.

KEYWORDS: Wet felting, early and pre-school children, developmental possibilities, educational goals

ANA SABLIC

Participacija djece rane dobi u kreiranju kurikuluma

Mentorica: prof. dr. sc. Lidija Vujičić

SAŽETAK

Novi pristupi u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju potpuno mijenjaju shvaćanje odgoja i obrazovanja djece, njihovog razvoja, stjecanja znanja i ulogu odgajatelja. Istraživanje s djecom postalo je jedna od sve češćih tema u suvremenim pristupima shvaćanju djetinjstva te teoriji i praksi predškolskog odgoja. Zbog toga se u posljednjih desetak godina kod odraslih sve više podiže svijest o važnosti participacije djece u različitim područjima djetetovog života. Participacija podrazumijeva aktivno sudjelovanje i ravnopravnu podjelu moći između odraslog i djeteta na način da se zajedno dogovaraju, dolaze do zaključaka i odluka koje donose promjene u njihovu svakodnevnom životu, kao i u konstrukciji kurikuluma. U ovom radu prikazat će se akcijsko istraživanje čiji je glavni cilj povećanje participacije djece rane dobi u (su)konstrukciji kurikuluma i (su)odlučivanju u situacijama koje se tiču njihovog boravka u odgojno-obrazovnoj skupini. Odgojno-obrazovna skupina u kojoj se akcijsko istraživanje provelo jest jaslička skupina u koju je upisano 13 djece, 5 djevojčica i 7 dječaka.

KLJUČNE RIJEČI: akcijsko istraživanje, istraživanje s djecom, participacija djece, (su)konstrukcija kurikuluma

ABSTRACT

New approaches in early and pre-school education completely change the understanding of the upbringing and education of children, their development, the acquisition of knowledge and the role of educators in upbringing and education. Research with children has become one of the more common topics in contemporary approaches to childhood understanding and the theory and practice of preschool education. As a result, in the last ten years, adults have become increasingly aware of the importance of children's participation in the various spheres of the child's life. Participation involves active, mutually inclusive and equal sharing of power between adults and children through reaching agreements, common

conclusions and decisions that bring about changes in the daily lives of both adults and children, and affect the design of the curriculum. This paper will outline action research whose main goal was to explore various approaches to achieving an increase in participation of young children in co)constructing the curriculum and making joint decisions in situations concerning their stay in the educational group. The educational group in which the action research was conducted was a “baby and toddler” group with 13 children, 5 girls and 7 boys.

KEYWORDS: action research, research with children, participation of children, co-construction of curriculum

VLASTA DRAGANIĆ

Dječja participacija u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi

Mentorica: prof. dr. sc. Lidija Vujičić

SAŽETAK

Postmodernistički pristup gleda na dijete kao važnog i ravnopravnog sudionika u kreiranju okruženja u kojem živi. Upravo jedno od ključnih područja prava sudjelovanja sadržano u Konvenciji o pravima djeteta (1989) jest pravo djeteta na participaciju, tj. na aktivno sudjelovanje u svojem okruženju, regionalnom/nacionalnom/svjetskom, koja ga pripremaju za aktivnog građanina u budućnosti. Drugim riječima, prema Konvenciji, dijete ima pravo na slobodno izražavanje svojih stavova o svim stvarima koje se na njega odnose. Koliko uistinu djeca žive svoja prava u odgojno - obrazovnim ustanovama ili su ona uglavnom na deklarativnoj razini, pitanje je koje u suvremenom svijetu sve više zaokuplja politiku i praksu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Tako je sam pojam participacije djece postala tema o kojoj se mnogo govori i često ju se ističe u odgojno-obrazovnoj praksi, dok, s druge strane, brojna literatura naglašava upravo nedostatak dječje participacije u istraživanjima s djecom u odgojnoobrazovnim ustanovama. Upravo etnografski zapisi i refleksivna praksa pomažu odgajateljima u otkrivanju dječje perspektive. To je ključno za shvaćanje djeteta kao (su)kreatora u kreiranju i oblikovanju prostorno-materijalnog okruženja, čime se osigurava pravo djeteta na izražavanje i uvažavanje njegovih stavova. Stoga je namjera ovoga rada osvijestiti važnost i pravo djeteta na odlučivanje o svim pitanjima značajnima za njegov život pa tako i za kreiranje prostora u kojem svakodnevno boravi. U radu je prikazano akcijsko istraživanje s elementima etnografskoga pristupa s ciljem povećanja participacije djece u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi tj. povećanja prava na suodlučivanje o pitanjima koja se odnose na njih u ovom slučaju o kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi. U istraživanju sudjeluju četiri odgojnoobrazovne skupine djece u dobi od dvije do četiri godine života i njihova četiri odgajatelja. Sukladno tome tijekom samog istraživanja pratiti će se refleksivna praksa odgajatelja s ciljem uvida u odgajateljevu promjenu slike o djetetu.

KLJUČNE RIJEČI: akcijsko istraživanje, dječja participacija, dječja perspektiva, istraživanja s djecom, kreiranje prostora, refleksivna praksa, slika o djetetu

ABSTRACT

Postmodernist approach regards the child as an important and equal participant in creating the environment in which he/she lives. One of the key areas of rights of participation contained in the Convention on the Rights of the Child (1989) is the right of a child to actively participate in his / her regional / national / world environment that prepares him/her for an active citizen in the future. In other words, according to the Convention, the child has the right to freely express his/her views on all matters pertaining to him. How much children experience their rights in educational institutions, or are they mostly on a declarative level, is a question that increasingly concerns the politics and practice of early and pre-school education and education in the contemporary world. Thus, the very concept of child participation has become a topic of much talk and is often highlighted in educational practice, while on the other hand many books emphasize the lack of child participation in research with children in educational institutions. Ethnographic records and reflexive practices help educators in discovering a child's perspective, which is crucial to understanding the child as a co-creator in the creation and design of a space-based material environment, thus ensuring the child's right to express and respect his/her attitudes. Therefore, the purpose of this paper is to raise awareness of the importance and the right of the child to decide on all matters of importance to his / her life and to create the space in which he / she is living daily. The paper presents an action research with elements of the ethnographic approach to increase the participation of children in creating a living space in an educational institution, that means increasing the right to making decisions about the issues related to them, in this case about creating a living space in an educational institution. Four educational groups of two to four- year olds and their four educators were involved in the research. Accordingly, the reflexive practice of the educator is followed in the course of the research itself with the aim of inspecting the educator's image of the child.

KEYWORDS: action research, child participation, child perspective, child research, space creation, reflective practice, child image

DUŠKA SRDIĆ

***Pozitivna zajednica: stavovi roditelja o kvaliteti suradnje s vrtićem
tijekom prijelaznih perioda djece***

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

SAŽETAK

S ciljem što kvalitetnijeg odrastanja i djetinjstva, važan je efekt ne samo onih čimbenika izravno povezanih s djetetom, kao što je obitelj, već i karakteristike zajednice u kojoj obitelj živi, te njezin odnos s tom zajednicom, točnije ustanovom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Posebno je ta suradnja važna tijekom izazovnih perioda kod djece kao što su prijelazni periodi iz obiteljskog doma u jaslice/vrtić ili iz vrtića u školu. Kako tu suradnju percipiraju roditelji, jesu li i koliko zadovoljni, te što predlažu u svrhu poboljšanja, pitanja su kojim će se baviti ovo istraživanje. U skladu s navedenim, osnovni cilj ovog istraživanja je ispitati kvalitetu suradnje ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje s roditeljima tijekom prijelaznih perioda djece iz perspektive roditelja. Uzorak je činilo 157-ero roditelja / skrbnika (od toga 26 očeva) djece koja pohađaju tri podcentra predškolskog odgoja Dječjeg vrtića Rijeka. Oni su procjenjivali ponašanje djece kao indikatore privrženosti, temperament djece, zadovoljstvo kvalitetom suradnje s odgajateljima tijekom prilagodbe djeteta u dječjem vrtiću, suradnju sa cjelokupnim vrtićem te suradnju sa zajednicom. Rezultati su pokazali da roditelji u najvećoj mjeri procjenjuju da su djeca sigurno privržena i lakog temperamenta. Osim navedenog, procijenili su visoku razinu zadovoljstva s dječjim vrtićem ($M=3,97$) i visoku razinu suradnje sa zajednicom ($M=3,69$). Nadalje, dobivena je značajna povezanost između procijenjene kvalitete suradnje između roditelja i dječjeg vrtića sa zadovoljstvom tijekom adaptacije te suradnje roditelja i zajednice. Navedeno pokazuje važnost razvoja kvalitetnih odnosa koje grade različiti subjekti odgojno-obrazovnog procesa za olakšavanje prilagodbe djece u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

KLJUČNE RIJEČI: roditelji, stavovi, suradnja, dječji vrtić, prijelaz

ABSTRACT

With the aim of improving quality and childhood, the effect is not only of those factors directly related to the child, such as the family, but also the characteristics of the community in which the family lives, and its relationship with the community, more specifically the institution for early and preschool upbringing and education. Particularly, this cooperation is important during challenging times in children such as transition periods from a family home to nursery or kindergarten. As parents are perceived as collaborative, whether they are happy and what they propose to improve, the questions they will be concerned with will be explored. In accordance with the foregoing, main purpose of this research is to examine the quality of co-operation between institutions for early and preschool education and care with parents during the transition periods of children from the perspective of parents. The sample consisted of 157 parents / guardians (out of which 26 fathers) children attending three subcentres of pre-school education at the Kindergarten Rijeka. They assessed the behavior of children as indicators of attachment, temperament of children, satisfaction with the quality of co-operation with educators during the adaptation of the child to the kindergarten, co-operation with the whole kindergarten and collaboration with the community. The average age of parents is $M = 37.18$ years, ranging from 23 to 60 years old. The average age of children is $M = 4.71$, ranging from 1 to 7 years old. According to marital status, 112 respondents are married, 30 in the extramarital community, 8 divorced, 3 widows and 1 single. The results have shown that parents largely estimate that children have secure attachment style and easy temperament. In addition, they assessed a high level of satisfaction with kindergarten ($M = 3.97$) and a high level of community collaboration ($M = 3.69$). Furthermore, there was a significant correlation between the estimated quality of co-operation between parents and kindergartens with satisfaction during adaptation and collaboration between parents and the community. The above demonstrates the importance of developing high-quality relations between different subjects of the educational process to facilitate the adaptation of children to institutions for early and preschool education and care.

KEYWORDS: parents, attitudes, co-operation, kindergarten, transition

TARA ĐURIČIĆ

Stereotipi odgajatelja u poticanju znanstvene pismenosti djece

Mentorica: dr. sc. Danijela Blanuša Trošelj

SAŽETAK

Odgajatelj je ključna odrasla osoba koja kreira, te potiče ili ne potiče razvoj znanstvene pismenosti u vrtiću. Na njegovo shvaćanje i pristup u odgojno- obrazovnom radu uvelike utječe implicitna pedagogija u kojoj često dolaze do izražaja stereotipi odgajatelja kojih najčešće nije svjestan. Ovaj će rad posvetiti stereotipima odgajatelja u odnosu na rodne uloge djece i u odnosu na stavove odgajatelja o djeci romske manjine. Propitat će se što odgajatelji očekuju od djevojčica, odnosno dječaka te djece romske manjine, koje poticaje planiraju obzirom na spol djeteta i njegov identitet te kako pristupaju pri kreiranju poticajnog okruženja za razvoj znanstvene pismenosti, obzirom na dominantni spol djece u skupini.

KLJUČNE RIJEČI: Znanstvena pismenost, spol, rod, romska manjina, istraživačko- spoznajne aktivnosti

ABSTRACT

The preschool teacher is a key adult who creates and encourages or does not encourage the development of scientific literacy in preschool. His/her understanding and approach to educational work is largely influenced by implicit pedagogy of which is most commonly unaware. This work will address stereotypes of preschool teachers in relation to the gender roles of children and the attitudes of educators on Roma children. It will be examined what educators expect from girls, boys and Roma children, what activities they plan considering gender and children identity in order to help create a stimulating environment for the development of scientific literacy, given the dominant gender of children in the group.

KEYWORDS: scientific literacy, sex, gender, Roma minority, research and cognitive activities

SANDRA TROSKOT-UGRČIĆ

Povezanost roditeljskih i odgajateljskih procjena likovne tipologije djece prema likovnim sposobnostima s rezultatima na testu potencijalne likovne kreativnosti

Mentorica: dr. sc. Anita Rončević

SAŽETAK

Tema ovog rada odnosi se na povezanost roditeljskih i odgajateljskih procjena likovne tipologije djece prema likovnim sposobnostima s rezultatima dobivenim na testu potencijalne likovne kreativnosti, EpoC testu. Svako dijete, upravo kao i svaka odrasla osoba imaju neke individualne osobine kojima se odlikuju i time i razlikuju od drugih, te su razlike razvojne naravi te sklone promjenama. U radu se konkretiziraju razlike u likovnoj tipologiji djece rane i predškolske dobi prema specifičnim likovnim sposobnostima, za koje je karakteristično da svako dijete prema svojim sposobnostima spada u jedan ili splet likovnih tipova, na što utječe ponajprije način likovnog izražavanja samog djeteta no i razvijenost nekih njegovih sposobnosti, naklonosti te razina stečenih kompetencija. Na temelju tipologije djece prema specifičnim likovnim sposobnostima razrađene od strane Herceg i sur. (2010) izrađen je upitnik za roditelje i odgajatelje te su odgovori uspoređeni s rezultatima djece dobivenim na EpoC testu. Do rezultata se došlo na temelju deskriptivne statistike te je uočena jedna značajna povezanost kod imaginarnog tipa djeteta na temelju procjene odgajatelja i kvocijenta kreativnosti djece dobivenog EpoC testom, te dvije značajne povezanosti kod vizualnog i intelektualnog tipa na temelju procjene roditelja i kvocijenta kreativnosti djece.

KLJUČNE RIJEČI: kreativnost, likovna tipologija, dijete rane i predškolske dobi, EpoC test, roditelji, odgajatelji

ABSTRACT

The theme of this paper is related to the mutual parenting and educators evaluations of the artistic typologies of children according to their artistic abilities with the results obtained in the test of potential visual creativity, the EpoC test. Every child, just like any adult,

has some individual characteristics that differ in time and are different from others, which are developmental differences and prone to change. The paper concretises the differences in the artistic typology of early and preschool children obtained according to specific artistic abilities, which is characteristic for each child to include according to his / her ability in one or a series of artistic types, which is primarily influenced by the manner of artistic conversation of the child and development of his different abilities, inclinations and levels of acquired competences. Based on the typology of children according to specific artistic abilities, broken down by Herceg et al. (2010) created a questionnaire for parents and educators and answered them against the results of children obtained from EpoC tests. If descriptive statistics are obtained and a significant correlation is observed in the imaginary type of the child based on the EpoC test of educators and children's creativity, these are two important probabilities in the visual and intellectual types based on the parents' assessment and the children's creativity quotient.

KEYWORDS: creativity, art typology, early and preschool child, EpoC test, parents, educators

KRISTINA PETRIĆ

Pokret u integriranom kurikulumu – utjecaj prostornog uređenja na razinu kretanja u istraživačkim aktivnostima djece rane dobi

Mentorica: prof.dr. sc. Lidija Vujičić

SAŽETAK

Suvremena istraživanja sve veći naglasak stavljaju na važnost oblikovanja učinkovitih i inovativnih okruženja za integrirano učenje ističući kako prostor u kojemu djeca borave treba učiniti što funkcionalnijim i višenamjenskim. Ovo istraživanje ima dva cilja. Prvi, utvrditi razlike između suvremenog prostornog okruženja i suvremenog prostornog okruženja koje potiče pokret. Drugi, utvrditi razlike u razini tjelesne aktivnosti između djece u kontrolnoj skupini koji borave u suvremenom prostornom okruženju i djece u eksperimentalnoj skupini koji borave u suvremenom prostornom okruženju koje potiče pokret. U istraživanju su sudjelovala dva novoizgrađena i dječja vrtića sa suvremenom arhitekturom vanjskog i unutarnjeg prostora u Gradu Rijeka. U svakom od navedenih dječjih vrtića istraživanjem je obuhvaćena jedna mješovita jaslička skupina. Kvalitativne varijable kodirane su na temelju prostora u kojima djeca svakodnevno borave, i to: soba dnevnog boravka, hodnik, dvorana i otvoreni (vanjski) prostor. Kvantitativne varijable formirane su na temelju mjernog instrumenta pedometra Omron HJ-720IT-E2. Rezultati su ukazali na značajnu razliku ($p=0,00$) u korist suvremenog prostornog okruženja koje potiče pokret. Djeca iz eksperimentalne skupine su statistički značajno tjelesno aktivniji te se u prosjeku kreću do pet puta više u odnosu na djecu iz kontrolne skupine i to na razini intenziteta koji osigurava značajni zdravstveni učinak. Ovako organizirano suvremeno prostorno okruženje koje potiče pokret, primjereno je svakom djetetu i njegovim potencijalima jer djecu ravnomjerno homogenizira u razini tjelesne aktivnosti te gotovo da ne postoje razlike među djecom eksperimentalne skupine u rezultatima razine tjelesne aktivnosti. Ovo istraživanje je iznimno bitno za neposredan rad odgajatelja i odgojno – obrazovni proces. Postavljeni su temelji iz kojih se mogu razvijati kriteriji za novi pristup organizacije prostora i integriranog učenja koje potiče pokret. Radi se o suvremenom pristupu koji dokazano više motivira dijete na tjelesnu aktivnost, omogućuje

njegov cjeloviti razvoj, integrirano učenje, primjenjiv je u svim prostorima ustanove ranog odgoja i ima značajan zdravstveni učinak.

KLJUČNE RIJEČI: djeca rane dobi, integrirano učenje, pokret, prostorno okruženje

ABSTRACT

Modern research places increasing emphasis on the importance of designing effective and innovative environments for integrated learning, emphasizing that the space in which children spend their time should be made as functional and multifaceted as possible. This research had two aims. The first was to identify the differences between the contemporary spatial environment and the contemporary spatial environment stimulated by movement. Secondly, it aimed at identifying differences in the level of physical activity between children in the control group who spent their time in the contemporary spatial environment and children in the experimental group who did the same, but in the contemporary spatial environment stimulated by movement. Two newly built kindergartens with contemporary outdoor and indoor facilities in the City of Rijeka participated in the study. In each of these kindergartens, a mixed nursery group was included in the study. Qualitative variables were coded based on the spaces in which children resided daily, namely the living room, hall, hall and open (outdoor) space. Quantitative variables were formed based on the Omron HJ-720IT-E2 pedometer. The results indicate a significant difference ($p = 0.00$) in favor of the contemporary spatial environment that supports movement. The children in the experimental group are statistically significantly more physically active, moving on average up to five times more than the children in the control group, at an intensity level that ensures a significant health effect. Such a modern spatial environment that stimulates movement is appropriate for every child and his or her potential because it homogenizes children equally at the level of physical activity and there are almost no differences between the children of the experimental group in the results of physical activity levels. This research is extremely important for the direct work of educators and the educational process. The foundations have been laid out from which criteria can be developed for a new approach to space organization and movement-driven integrated learning. It is a contemporary approach that is proven to give more motivation to children's physical activity, thus enabling their full development and

integrated learning. It is applicable in all areas of an early childhood institution and has a significant health effect.

KEYWORDS: early age children, integrated learning, spatial environment, movement

SILVIA KULIĆ

Pojedine odrednice odgajateljevog odnosa s djecom

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

SAŽETAK

Odnos između odgajatelja i djece u vrtićkoj skupini iznimno je važna odrednica kvalitete rada u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Stoga, je važno proučiti značajne odrednice tog odnosa, kao što su pozitivne emocije odgajatelja, njegove osobine ličnosti i stavovi prema djetinjstvu i odgoju djece. Veliki je broj istraživanja pokazao do sada da je kvaliteta učenja značajno veća ukoliko je proces učenja obojen pozitivnim emocijama. Pretpostavka je da će veći broj pozitivnih emocija kod odgajatelja, veća ekstroverzija, ugodnost, savjesnost i otvorenost te suvremeni stavovi prema odgoju i djetinjstvu doprinijeti razvoju bliskosti a manjem broj konflikata u odnosu s djecom. Istraživanje je provedeno na uzorku od 182 odgajatelja Dječjeg vrtića Rijeka. Za potrebe ovog istraživanja upotrijebljena su četiri mjerna instrumenta. Korištena je kratka forma STRS skale za procjenu stavova odgajatelja o odnosu s djecom predškolske dobi i njihovim percepcijama o ponašanju i osjećajima djece prema njima; upitnik PANAS za mjerenje pozitivnih i negativnih emocija; upitnik BFI (Petofaktorski model ličnosti) za mjerenje osobina ličnosti i upitnik Subjektivne teorije odgajatelja o pogledu na djetinjstvo i odgoj. Rezultati su pokazali: višu razinu bliskosti i nižu razinu konflikta u odnosu s djecom; umjerene do blago povišene razine pozitivnih emocija te niže razine negativnih emocija kod odgajatelja; povišene vrijednosti kod svih osobina ličnosti osim neuroticizma; liberalnije stavove prema djetinjstvu i odgoju djece. Dobivena je statistički značajna povezanost bliskosti sa pozitivnim emocijama i svim osobinama ličnosti osim neuroticizma. Pronađena je statistički značajna negativna povezanost konflikta s otvorenosti, savjesnosti, ekstroverzijom i ugodnosti te pozitivna povezanost s negativnim emocijama i neuroticizmom. Navedeni rezultati ukazuju na važnost istraživanja na području kvalitete rada u ustanovama za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te spremnost odgajatelja na preispitivanje svojih stavova, implicitne pedagogije, ali i kontrole emocija.

KLJUČNE RIJEČI: odnos odgajatelj-dijete, osobine ličnosti, pozitivne emocije, stavovi prema odgoju i djetinjstvu

ABSTRACT

The relationship between educators and children in the kindergarten is an extremely important determinant of the quality of work in an institution for early and pre-school education. Therefore, it is important to study the significant determinants of this relationship, such as the positive emotions of the educator, his personality traits, and attitudes toward childhood and upbringing. A great deal of research has shown so far that the quality of learning is significantly higher if the learning process is colored by positive emotions. The assumption is that more positive emotions in educators, greater extroversion, agreeableness, conscientiousness and openness, and modern attitudes towards upbringing and childhood will contribute to the development of closeness and less conflict with children. The study was conducted on a sample of 182 kindergarten teachers in Rijeka. Four measuring instruments were used for the purposes of this research. A short form of the STRS scale was used to assess educators' attitudes toward relationships with preschool children and their perceptions of their children's behavior and feelings toward them; the PANAS questionnaire for measuring positive and negative emotions; the BFI Questionnaire (Big Five Inventory) to measure personality traits and the Subjective Educator Theory Questionnaire on childhood and upbringing. The results showed: higher levels of closeness and lower levels of conflict with children; moderate to slightly elevated levels of positive emotions and lower levels of negative emotions in educators; elevated values in all personality traits of the neuroticism axis; more liberal attitudes towards childhood and upbringing. A statistically significant association of closeness with positive emotions and all personality traits except neuroticism was obtained. A statistically significant negative association was found between conflict with openness, conscientiousness, extraversion and agreeableness, and a positive association with negative emotions and neuroticism. These results indicate the importance of research in the field of quality of work in early childhood and early childhood education institutions, and the readiness of educators to reconsider their views, implicit pedagogy, but also control emotions.

KEYWORDS: educator-child relationship, personality traits, positive emotions, attitudes towards upbringing and childhood

NINA ŠUŠNJAR

Uloga odgajatelja u kreiranju okruženja za razvoj znanstvene pismenosti

Mentorica: dr. sc. Danijela Blanuša Trošelj

SAŽETAK

Djeca od najranije dobi istražuju sve što se nalazi oko njih te žele upoznati i razumjeti svijet oko sebe. Znatiželja je glavni pokretač dječjeg istraživanja putem kojeg djeca stvaraju različita znanja i iskustva u svom neposrednom okruženju te ga na taj način upoznaju. Dječje istraživanje osim što omogućuje djeci upoznavanje svojeg okruženja, također omogućuje im da istražujući stvaraju nova iskustva koja utječu na razvoj njihovog mozga. Važnu ulogu ovdje ima odgajatelj koji uređuje djetetovo okruženje te na taj način utječe na djetetov proces učenja i istraživanja znanosti.

U ovom radu dati će se teorijski pregled suvremenog shvaćanja pojma znanstvene pismenosti i dječjih istraživačkih aktivnosti kao i uloge odgajatelja u poticanju istog. Također kvalitativnom metodologijom ispitati će se kako odgajatelji vide znanstvenu pismenost u vrtiću i svoju ulogu u kreiranju okruženja za njezin razvoj. Za potrebe istraživanja korišten je polustrukturirani intervju. Uzorak čini pet odgajateljica te su podaci dobiveni provedenim intervjuom koji se sadržavao od deset pitanja. Rezultati pokazuju kako je znanstvena pismenost još relativno nepoznat pojam odgajateljima te upućuje na problem nedovoljne edukacije na ovu temu.

KLJUČNE RIJEČI: okruženje, istraživačke aktivnosti, znanost, znanstvena pismenost, uloga odgajatelja

ABSTRACT

From and early age, children explore everything that surrounds them and they want to get to know and understand the world around them. Curiosity is the main initiator of children's research through which children create different knowledge and experience in their immediate environment and in that way they get to know it. Children's research in addition

to allowing them to learn about their environment, it also enables them to create new experiences by exploring which has an impact on their brain development. An important role here is played by the educator who regulates the child's environment and thus influences on children's process of learning and researching science.

This paper will provide a theoretical overview of the contemporary understanding of the term scientific literacy and children's research activities as well as the role of educators in encouraging it. Also with qualitative methodology will be examined how educators see science literacy in kindergarten and their role in creating environment for its development. A semi-structured interview was used for research purpose. The sample consists of five educators and the data were obtained through interview consisting of ten questions. The results show that scientific literacy is still a relatively unknown term to educators and it points to the problem of insufficient education on this topic.

KEYWORDS: environment, research activities, science, scientific literacy, the role of educator

MIRELA PEIĆ

Pokret u integriranom kurikulumu – utjecaj prostornog uređenja na razinu kretanja u istraživačkim aktivnostima djece rane dobi

Mentorica: prof.dr. sc. Lidija Vujičić

SAŽETAK

Kod djece rane dobi sve je prisutniji nedostatak osnovne motoričke pismenosti koja je iznimno bitna u istraživačkim aktivnostima djece te je izravno povezana s razvojem centralnog živčanog sustava. Dva su cilja istraživanja. Prvi je utvrditi razlike između odgojne skupine u kojoj se provodi integrirano učenje djece i odgojne skupine u kojoj se odgojno-obrazovni rad temelji na integriranom učenju uz pokret. Drugi cilj je utvrditi utjecaj različitih pristupa integriranom učenju djece na njihovu razinu razvoja motoričkih postignuća.

Istraživanjem su obuhvaćene dvije mješovite jasličke skupine djece iz dječjih vrtića Grada Rijeke, u eksperimentalnoj skupini 18 djece (Vrtić A) i u kontrolnoj skupini 16 djece (Vrtić B). Kvalitativne varijable kodirane su na temelju značajki integriranog učenja i dimenzija suvremenog kurikuluma (prilagođeno prema Petrović-Sočo, 2009) odnosno aktivnosti koje su organizirane u prostorima: soba dnevnog boravka, hodnik, dvorana i otvoreni (vanjski) prostor. Aktivnosti analiziramo sastavnicama: organizacija prostora, odgajatelj i primjena odgojno-obrazovnih strategija, slika o djetetu, sredstva, materijali i igračke i ozračje u odgojnoj skupini. Kvantitativne varijable formirane su na temelju četiriju testova za mjerenje motoričkih postignuća djece rane i predškolske dobi prema Petrić i sur. (2018).

Rezultati ovoga istraživanja ukazuju na značajne razlike između djece odgojnih skupina u kojima se provodi integrirano učenje odnosno integrirano učenje uz pokret. Obje skupine, eksperimentalna i kontrolna, odgojno-obrazovni proces temelje na integriranom pristupu u planiranju odgojno-obrazovnog rada, ali u eksperimentalnoj skupini naglasak je na aktivnostima djece koje su povezane s pokretom.

KLJUČNE RIJEČI: djeca rane dobi, integrirani kurikulum, integrirano učenje, motorička postignuća, pokret

ABSTRACT

With young children, there is a growing lack of basic motor literacy, which is extremely important in the research activities of children and is directly related to the development of the central nervous system. There are two research goals. The first is to identify the differences between the educational group in which integrated children's learning is conducted and the educational group in which educational work is based on integrated learning with movement. The second objective is to determine the impact of different approaches to integrated learning on their level of motor achievement.

The study included two mixed nursery groups from kindergartens in the city of Rijeka, in the experimental group of 18 children (Kindergarten A) and in the control group of 16 children (Kindergarten B). Qualitative variables are coded on the basis of integrated learning features and dimensions of the contemporary curriculum (adapted according to Petrović-Sočo, 2009) and activities organized in the spaces: living room, hall, gym and open (outdoor) space. We analyze the activities with the following components: organization of space, educator and application of educational strategies, image of the child, resources, materials and toys and the atmosphere in the educational group. Quantitative variables were formed based on four tests for measuring motor achievement of young children and preschoolers according to Petrić et al. (2018).

The results of this study indicate significant differences between the children from the educational groups in which integrated learning and integrated learning with movement are conducted. Both groups, experimental and control, base the educational process on an integrated approach in planning educational work, but in the experimental group the emphasis is on the activities of children associated with movement.

KEYWORDS: young children, integrated curriculum, integrated learning, motor achievement, movement

MARINA KEFELJA

Participacija djece u svakodnevnim aktivnostima u dječjem vrtiću

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

SAŽETAK

Promjena od tradicionalne prema suvremenoj paradigmi u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju donosi i početak promišljanja o participaciji djeteta u životu ustanove. Slika o djetetu kao kompetentnom pojedincu koji djeluje u socijalnom kontekstu, aktivnom građaninu čija temeljna ljudska prava uključuju i aktivno sudjelovanje, pravo na iznošenje vlastita mišljenja i uvažavanje od strane društva svoje početke pronalaze u dokumentu „Konvencije o pravima djeteta“ (1989). Aktivna participacija djeteta u procesu odgoja i obrazovanja ide u smjeru razvijanja socijalnih i građanskih kompetencija djeteta, osnaživanja slike o sebi te svjesnosti o važnosti vlastitog sudjelovanja. Navedeno postaje predmetom interesa u svjetskim i hrvatskim politikama, praksama i kurikulumima u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Teorijska polazišta o participaciji djeteta u vlastitom življenju u ustanovi u suglasju su s prevladavajućom suvremenom paradigmom, ali predstavljaju izazov za djecu, odgajatelje, stručnjake iz područja odgoja i obrazovanja, ali i za cjelokupno društvo. Promišljanje o djeci kao objektima istraživanjima i njihovoj pasivnoj ulozi još uvijek je zastupljeno u praksama ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a navedeno je i ishod za buduća promišljanja o potrebi za kontinuiranim cjeloživotnim obrazovanjem odgajatelja koji postaju reflektivnim praktičarima, svakodnevno istražujući i mijenjajući vlastitu praksu.

U ovome radu prikazano je istraživanje odgojno-obrazovne prakse odgojno-obrazovnih skupina Dječjeg vrtića Vladimir Nazor, Kastav. Istraživanje se odvijalo kroz kvalitativni pristup: akcijsko istraživanje čiji je cilj bio razumijevanje pojma participacije djece u svakodnevnom življenju u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u okviru suvremenih zahtjeva „Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje“ (2014). Akcijsko istraživanje provedeno je u tri dobno mješovite odgojno-obrazovne skupine, dobi djece od 3 do 7 godina. Rad također prikazuje i proces razvijanja reflektivne prakse odgajatelja- sudionika

istraživanja kroz (samo)refleksije, zajedničke refleksije te promišljanje i mijenjanje vlastite prakse polazeći od djeteta.

KLJUČNE RIJEČI: akcijsko istraživanje, dobno mješovite odgojno-obrazovne skupine, istraživanje s djecom, odgajatelj, participacija djece, sukonstrukcija kurikuluma

ABSTRACT

A shift from traditional towards a contemporary paradigm in early childhood education and care (ECEC) brings a start of deliberation over a child's role in an institution. Image of a child as a competent individual who is a part of a social environment, an active citizen whose fundamental human rights include active participation, the right to express their own thoughts as well as acceptance from society, all find their start in a crucial document named „Convention on the Rights of a Child“ (1989). A child's active participation in the process of upbringing and education goes in the direction towards developing a child's social and civic competences, empowering a child's mind where they form an image of themselves, and the sole importance of contribution and participation. All of the above represent a strong subject of interest in both Croatian and worldwide politics, praxis and curriculums in the field of early and preschool upbringing and education. Theoretical starting points about a child's participation in their respective institutions are in agreement with the current and contemporary paradigm, but at the same time represent a challenge for not only children, educators and experts in the field, but also for the society as a whole. Deliberation about children as objects of research and their passive role is still well present in institutional praxis in the field, and the thesis contains the outcome for future deliberation about the need for a continuous lifelong education of educators, who have yet to fully become reflexive practitioners, with everyday research and upgrades of their own ways of praxis.

In this graduation thesis, it is presented the research of educational praxis of educational groups in the city of Kastav's Vladimir Nator kindergarten. The research was conducted using a qualitative approach: action research whose main objective was to understand the meaning of a child's participation in an everyday life of a preschool institution in order with contemporary requests from „Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje“ (2014). Action research was carried out in three preschool educational groups, and the age of children was between the ages of 3 and 7. The paper also presents the process of developing

the educator's reflexive praxis, the same educators who were vital in the research as participants who got to show the praxis through self-reflection, common reflection as well as deliberation and upgrading of their own praxis starting from a child itself.

KEYWORDS: action research, aged-mixed groups, child participation, co-construction of the curriculum, preschool teacher, research with children

GORDANA ŠKROBONJA

***Razvoj privrženosti i temperament djece iz perspektive roditelja i
odgajatelja***

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

SAŽETAK

U istoj mjeri u kojoj razvojna psihopatologija ističe vrstu i tijek razvoja privrženosti kod djece kao jednim od ključnih indikatora mentalnog zdravlja djece tijekom odrastanja i kasnije u životu, tako i pozitivna psihologija sigurnu privrženost, temeljem brojnih istraživanja sasvim opravdano svrstava u značajne zaštitne čimbenike u razvoju djece, pritom je nedvojbeno odnos između dječjeg temperamenta i vrste privrženosti iznimno zanimljiv budući istovremeno temperament djeteta može biti promatran kao jedan od uzroka vrste privrženosti koja je nastala, ali u određenom obliku kao i posljedica. Budući nedostatan broj istraživanja ispituje ovaj odnos, u ovom istraživanju će se ispitati isti i to iz dvije različite perspektive: roditelja i odgojitelja. Naime, prethodna su istraživanja pokazala da postoje značajne razlike u procjenama različitih ponašanja i aspekata razvoja djece od strane roditelja i odgajatelja te će biti zanimljivo proučiti nalaze ovog istraživanja. Nalazi ovog istraživanja potvrdili su postavljene hipoteze o sličnim procjenama roditelja i odgajatelja vezanim uz procjenu dimenzija privrženosti i temperamenta djece. Procijenjena su poželjna ponašanja djece u okviru sve četiri dimenzije privrženosti, što potvrđuje pretpostavku o tome da je kod najvećeg broja djece razvijena sigurna privrženost. Također, procjene triju dimenzija temperamenta ne razlikuju se značajno od procjena iz prethodnih istraživanja o sniženima emocionalnosti i aktivnosti, a povišenoj socijalnosti kod djece. Korelacijske su analize rezultirale značajnim korelacijama između dimenzija privrženosti i dimenzija temperamenta djece, no one se razlikuju u odnosu na procjene roditelja i odgajatelja. Drugim riječima, kod procjena odgajatelja utvrđena je snažnija međusobna povezanost između pojedinih ponašanja privrženosti. Temeljem procjena roditelja utvrđena je značajno veća emocionalnost i aktivnost djece u situacijama velike uznemirenosti i ovisnosti o poznatoj osobi, te u kontekstu manje povrede. No, korelacije koje nisu utvrđene kod roditelja, odnose se na značajno veću ljepljivost i uznemirenost pri odvajanju kod djece koja su značajno više emocionalnija, a značajno manje

aktivna i društvena. Ovo je zanimljiva kombinacija u okviru triju dimenzija djetetovog temperamenta koju su procijenili odgajatelji, a koja je značajno povezana s teškoćama pri odvajanju od roditelja. Dobiveni rezultati pokazuju da je moguća implikacija mjernog instrumenta u odgojno obrazovnu praksu u sklopu budućih istraživanja razlika u praksi između vrtića.

KLJUČNE RIJEČI: djeca, privrženost, temperament, roditelji, odgojitelji

ABSTRACT

In the same measure as developing psychopathology points out variety and course of the development of attachment in children as one of the key indicators of the child's mental health while growing up and later in life, so does positive psychology on secure attachment, based on many researches, it is legitimately classified as significant protective factors. Thereat, it is undoubtedly that the relationship between a child's temperament and types of attachment is quite interesting, since at the same time, the child's temperament can be viewed as one of the causes of a type of attachment which appeared, but also a consequence. Since an insufficient number of researches analysed this relationship, in this research same relationship will be analysed but from two different perspectives: parents' and teachers'. Previous researches showed that there are significant differences in valuations of different behaviours and aspects of child's development from parents' and teacher's point of view, that said, it will be interesting to study the results of this research. Results of this research confirmed the set hypothesis about similar evaluations by parents and teachers connected to evaluations about the dimensions of child's attachment and temperament. Wanted child's behaviors are evaluated in a frame of all four attachments dimensions, which confirms the assumption that in the highest number of children, secure attachment is developed. Also, evaluations of three temperament dimensions don't differ significantly from evaluations done in previous researches about decreased emotionality and activity, and increased sociability in children. Correlation analysis resulted in significant correlations between child's dimensions of attachment and dimensions of temperament, but they do differ in relation between parents' and teachers' evaluation. In other words, within the teachers' evaluations, stronger mutual connection between certain attachment behaviors was established. Based on parents' evaluations, a much increased child's emotionality and activity was established, in situations

of great disturbance and dependence on a familiar person, and in the context of a minor injury. However, correlations that are not established by a parent, are referred to as a significantly higher clinginess and distress while separating, in children that are significantly more emotional and less active and sociable. This is an interesting combination in a frame of three dimensions of a child's temperament which were evaluated by teachers, that are notably related with difficulties in separation from a parent. End results show that the implication of a scaling instrument in educational practice is possible within future researchings of a difference in practice amongst kindergartens.

KEYWORDS: children, teachers, attachment, parents, temperament

DORIS FUMIĆ

Spolne razlike u konvergentno – integrativnom procesu kreativnog mišljenja predškolske djece

Mentor: izv.prof. dr. sc. Darko Lončarić

SAŽETAK

Danas je kreativnost česta tema psiholoških i odgojno – obrazovnih znanosti kao jedna od četiri ključnih vještina 21. stoljeća uz kritičko razmišljanje, suradnju i komunikaciju. Unatoč brojnim definicijama kreativnosti, ona se najčešće spominje u kontekstu izrade jedinstvenog i originalnog djela koji se uklapa u određeni zadatak ili domenu. Odgovornost okoline je poticati i razvijati kreativne navike i vještine, kao i socijalne kompetencije koje djetetu omogućuju prilagođavanje društvenim zahtjevima. EPoC testom potencijalne kreativnosti (eng. Evaluation of Potential Creativity) nastojalo se utvrditi mogućnost mjerenja socijalno – interpersonalne domene kreativnosti kod djece predškolske dobi i provjeriti postoje li spolne razlike u uspjehu dječaka i djevojčica na konvergentno – integrativnim zadacima kreativnog mišljenja. Rezultati su pokazali da je moguća upotreba socijalno – interpersonalne domene testa kreativnosti s djecom predškolske dobi te da na uzorku ovog istraživanja (N=58) nisu utvrđene statistički značajne spolne razlike u kreativnom mišljenju na konvergentno – integrativnim zadacima testa kreativnosti.

KLJUČNE RIJEČI: EPoC test, socijalno – interpersonalna domena, kreativnost, spolne razlike, predškolska djeca

ABSTRACT

Today, creativity is common subject of psychological and educational sciences as one of four key skills of the 21st century, together with critical thinking, collaboration and communication. Despite of numerous definitions, creativity is usually mentioned in the context of creating a unique and original work that fits into a specific task or domain. The social environment has a responsibility to foster and develop creative habits and skills as well as social competences that are important to adapt child to social demands. The EPoC test of

potential creativity (Evaluation of Potential Creativity) seeks to determine the possibility of measuring the socio – interpersonal domain of creativity with preschool children and to check whether gender differences exist in the success of boys and girls in convergent – integrated creative thinking tasks. The results showed that it is possible to use social – interpersonal domain of creativity test with preschool children. There are no statistically significant gender differences in creative thinking in convergent – integrative tasks of creativity test in this sample of this study (N = 58).

KEYWORDS: EPoC test, socio – interpersonal domain, creativity, gender differences, preschool children

SILVIA BABIĆ

Roditeljska iskustva i mišljenja o savjetodavnoj podršci odgajatelja i primjeni razvojne biblioterapije

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

SAŽETAK

Suvremeno roditeljstvo je povezano s različitim izazovima zbog čega se od ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje pružanje podrške i pomoći. Odgajatelji pružaju savjetodavnu podršku roditeljima u odgoju njihovog djeteta, a jedan od oblika je savjetovanje roditelja u izboru primjerene dječje literature prema potrebama djeteta, što se opisuje kao metoda primjene razvojne biblioterapije. Cilj ovoga rada bio je ispitati roditeljska iskustva i mišljenja o savjetodavnoj podršci odgajatelja u primjeni razvojne biblioterapije. Provedeno je istraživanje u kojemu je sudjelovalo 283 roditelja djece rane i predškolske dobi iz dvije županije, Grad Zagreb i Primorsko-goranska županija. Za potrebe ovoga istraživanja konstruiran je mjerni instrument koji je ispitivao roditeljska iskustva o utjecaju primjene priča i slikovnica na ponašanje djeteta i mišljenja o učestalosti i potrebama za savjetodavnom podrškom odgajatelja u primjeni dječje literature.

Dobiveni rezultati pokazali su kako roditelji tjedno čitaju priče i slikovnice, dok mjesečno kupuju slikovnice. Procijenili su da im odgajatelji rijetko preporučuju priče i slikovnice i kako oni rijetko pitaju odgajatelja za pomoć oko odabira slikovnice za svoje dijete. Nadalje, roditelji se u većoj mjeri slažu da primjena priča i slikovnica u odgoju djeteta ima pozitivne učinke na njegov razvoj i ponašanje. Roditeljska potreba za savjetodavnom podrškom odgajatelja u primjeni dječje literature statistički je značajno veća od dostupne podrške.

Zaključno, ovo pionirsko istraživanje daje vrijedan doprinos u razumijevanju potreba roditelja za savjetodavnom podrškom odgajatelja u primjeni dječje literature koja je još uvijek nedovoljno zastupljena. Ključno je osvijestiti i educirati odgajatelje o mogućnostima i značaju primjene razvojne biblioterapije u odgoju djeteta kako bi mogli pružiti savjetodavnu podršku roditeljima u primjeni dječje literature primjerene potrebama djeteta, primjerice regulaciji ponašanja, razumijevanju emocija i slično.

KLJUČNE RIJEČI: razvojna biblioterapija, savjetodavna podrška, roditelji, odgajatelji, regulacija ponašanja

ABSTRACT

Modern parenting is associated with various challenges, which is why the institution of early and pre-school education is expected to provide support and assistance. Educators provide counseling support to parents in their child's upbringing and one of the forms is counseling parents to choose appropriate child literature according to the needs of the child (developmental bibliotherapy). The aim of this paper was to examine parental experiences and opinions on advisory support of educators in the application of developmental bibliotherapy.

A survey was conducted involving 283 parents of early and pre-school children from two counties, the City of Zagreb and the Primorsko-Goranska County. For the purpose of this research, a measuring instrument was constructed that investigated the parental experiences of the effect of stories and pictures on the behavior of the child and the frequency and the need for counseling support of educators in the application of children's literature.

The obtained results show that parents read stories and picture books weekly, while buying picture books every month. They estimated that educators rarely recommend stories and picture books and they rarely ask the educator to help pick a picture book for their child. Furthermore, parents largely agree that the use of stories and picture books in child rearing has positive effects on its development and behavior. The parental need for advisory support of educators in the use of children's literature is statistically significantly higher than the available support.

In conclusion, this pioneering study provides a valuable contribution to understanding parents' needs for advisory support of educators in the case of children's literature that is still insufficiently represented. A key role is to alert and educate educators about the possibilities and importance of using child developmental bibliotherapy in order to provide counseling support to parents in applying child literature appropriate to the child's needs, such as behavioral regulation, emotional understanding, and the like.

KEYWORDS: developmental bibliotherapy, counseling support, parents, educators, behavioral regulation

INES VRSALOVIĆ NARDELLI

Roditeljska percepcija profesionalne uloge odgajatelja i stručnih suradnika u savjetovanju roditelja

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

SAŽETAK

Izazovi i očekivanja koja se stavljaju pred odgajatelja danas, zahtijevaju posjedovanje niza profesionalnih kompetencija kako u njegovu radu s djecom tako i u pružanju savjetodavne podrške roditeljima. Iako odgajatelji nisu profesionalni savjetovatelji, oni u svom radu primjenjuju vještine savjetovanja. Cilj ovog rada jest utvrditi mišljenja i stavove roditelja o ulozi odgajatelja i stručnih suradnika u pružanju savjetodavne podrške. Istraživanje je provedeno na uzorku od 283 roditelja predškolske djece dječjih vrtića u dvije županije Republike Hrvatske, Grad Zagreb i Primorsko-goranska županija.

Rezultati pokazuju da se gotovo svi roditelji iskazuju otvorenima za prihvaćanje savjetodavne podrške, od čega je 40% roditelja trebalo savjetodavnu podršku odgajatelja a 23% od stručnih suradnika. Roditelji procjenjuju da su u većoj mjeri zadovoljni dostupnošću i kvalitetom podrške odgajatelja i stručnih suradnika i ona je pod utjecajem roditeljskih očekivanja i iskustava primanja savjetodavne podrške. Također, iskazuju pozitivan stav prema savjetodavnoj podršci odgajatelja. Viša razina percipirane podrške od strane odgajatelja, povezana je s višom razinom percipirane podrške stručnog suradnika, kao i s pozitivnim stavom. Dob roditelja nije povezana s niti jednim faktorom, a duljina boravka djece u odgojnoj skupini, odnosno duljina poznavanja odgajatelja i roditelja povezana je s pozitivnim mišljenjem o podršci odgajatelja i pozitivnijim stavom roditelja prema savjetodavnoj podršci odgajatelja. Ovi rezultati daju vrijedan doprinos razumijevanja roditeljske perspektive u pružanju podrške u okviru ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, prije svega u dimenziji savjetodavne podrške odgajatelja roditeljima.

KLJUČNE RIJEČI: roditelj, savjetodavna podrška, odgajatelj, stav, iskustvo, partnerstvo

ABSTRACT

Challenges and expectations that are nowadays being put ahead of a practitioner, require a range of professional competences both in his/her work with children and in providing the counselling support to parents. Practitioners are not counsellors by profession, yet they apply counselling skills in their everyday work. The aim of this paper is to determine the opinions and attitudes of parents on the role of practitioners and professional associates in offering the counselling support. The survey has been conducted on a sample of 283 parents of the preschool children in the kindergartens of two Croatian counties: the City of Zagreb and Primorsko-goranska County. The findings show that almost all parents feel open to accept the counselling support, and of total number 40 percent of parents have needed the counselling support from practitioners and 23 percent of them from professional associates. The parents have evaluated that they are to a greater extent content with the availability and quality of support by practitioners and professional associates, and this assessment is influenced by parental expectations and previous experiences of receiving counselling support. Likewise, they show positive attitude toward the counselling support by practitioners. A higher level of the perceived support from a practitioner is associated with a higher level of the perceived support from a professional associate, as well as with a positive attitude. Parents' age is not related to any of the factors, and the length of children's stay in kindergarten's groups, i. e. the length of acquaintance between practitioners and parents is linked to a positive opinion on the practitioners' support and to the more positive attitude of parents toward the counselling support by practitioners.

These findings make a valuable contribution to understanding of the parenting perspective to providing support within the centres for early childhood and preschool care and education, above all in the dimension of counselling support from practitioners to parents.

KEYWORDS: parent, counselling support, practitioner, attitude, experience, partnership

GABRIELLA UJČIĆ

***Mentorstvo i profesionalni razvoj: nalazi istraživanja iz perspektive
odgajatelja mentora i odgajatelja pripravnika***

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Renata Čepić

SAŽETAK

Cilj ovog diplomskog rada bio je istražiti kako odgajatelji mentori te odgajatelji pripravnici vide bitne aspekte mentorskoga procesa tijekom pripravničkoga staža u ustanovama za rani i predškolski odgoj i obrazovanje kako bi pridonijeli boljem razumijevanju ove tematike kao iznimno važne faze njihovog profesionalnoga razvoja. Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku od dvanaest odgajateljica mentorica i šesnaest odgajatelja pripravnika iz ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koje su bile studentice diplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u akademskoj godini 2017/2018. Za potrebe ovoga istraživanja pripremljen je protokol sastavljen od otvorenih pitanja na koja su sudionici istraživanja odgovarali pisanim putem. Rezultati provedene kvalitativne analize pokazuju kako odgajateljice mentorice i odgajatelji pripravnici imaju slična, ali i različita gledišta na aspekte mentorskog procesa. Pokazalo se kako je mentorstvo vrlo zahtjevan odnos između odgajatelja mentora i odgajatelja pripravnika te podrazumijeva profesionalnu i osobnu uključenost kako bi se ostvarile temeljne profesionalne zadaće koje će osposobiti odgajatelja pripravnika za budući posao. Rezultati ukazuju na nužnost unaprjeđenja mentorstva i pripravništva u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

KLJUČNE RIJEČI: odgajatelji mentori, odgajatelji pripravnici, mentorstvo, pripravništvo, profesionalni razvoj, ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

ABSTRACT

The aim of this paper was to investigate how mentor kindergarten teachers and mentee kindergarten teachers see important aspects of the mentoring process during internships in institutions of early childhood and preschool education to contribute to a better understanding of this topic as an extremely important stage in their professional

development. The research was conducted on a suitable sample of twelve mentor kindergarten teachers and sixteen mentee kindergarten teachers from institutions of early childhood and preschool education, who were students of graduate study of early childhood and preschool education in the academic year 2017/2018. For the purpose of this research, a protocol was prepared consisting of open questions to which the research participants responded in writing. The results of the qualitative analysis show how that mentor kindergarten teachers and mentee kindergarten teachers have similar, but different views on aspects of the mentoring process. Mentoring was a highly demanding relationship between mentor kindergarten teacher and mentee kindergarten teacher and implied professional and personal involvement in order to achieve the basic professional tasks that would enable mentee kindergarten teacher to work for the future job. The results indicate the necessity of improving mentoring and internships in institutions of early childhood and preschool education.

KEYWORDS: mentor kindergarten teachers, mentee kindergarten teachers, mentoring, internship, professional development, institutions of early childhood and preschool education

NIKOLINA GRUBIĆ PAVLETIĆ

***Socio-demografske odrednice i pozitivni aspekti odnosa između
odgajatelja i djece***

Mentorica: izv.prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

SAŽETAK

Odnos između odgajatelja i djece je iznimno važan budući da utječe na cjelokupno ozračje u skupini, rad odgajatelja, te veliki dio onih uspomena koje će dijete imati po završetku svojeg boravka u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. S druge strane, određeni broj karakteristika odgajatelja i djece ima značajnog efekta na stvaranje tog odnosa, posebice njegovih pozitivnih aspekata, kao što je ostvarivanje bliskosti između odgajatelja i djece. Stoga će fokus ovog rada biti na utvrđivanju odnosa između odgajatelja i djece, te posebice pozitivnih aspekata tog odnosa, odnosno bliskosti. Osim toga, analizirat će se odnos između različitih socio-demografskih odrednica tog odnosa, kako odgajatelja (spol, dob, radni staž, težina rada s djecom), te njihove dobrobiti (zadovoljstva životom, optimizma i sreće), tako i djece (spol, dob, posebne potrebe). Ovo istraživanje se provodi u Dječjem vrtiću Matulji, u kojem je sudjelovalo 16 odgajatelja, prosječne dobi $M=45,51$ godina ($SD=11,2$), u rasponu od 29 do 63 godine i prosječne duljine staža $M=21,29$ ($SD=11,012$), u rasponu od 5 do 39 godina radnog staža. Odgajatelji su procjenjivali odnos sa svakim pojedinim djetetom u skupini. U istraživanje je bilo uključeno 301 dijete prosječne dobi $M=5$ godina ($SD=1,091$) u rasponu od 2 do 7 godina. Od ukupnog broja djece, 5-ero djece ima posebnu potrebu.

Istraživanje pokazuje da odgajatelji imaju veću razinu bliskosti s djecom u odnosu na konflikt, s čime se potvrđuje postavljena hipoteza. Posebna potreba kod djeteta ne određuje odnos odgajatelja i djeteta u skupini. Optimizam kod odgajatelja je umjeren, a sreća ima višu razinu, te ove vrijednosti opadaju s dobi i duljinom radnog staža. U skladu s time, bliskost odgajatelja i djeteta opada s dobi odgajatelja, odnosno konflikt je veći kod odgajatelja s višim godinama radnog staža. Rezultati ovog istraživanja su vrijedni, te upućuju na daljnje istraživanje prakse, a sve u cilju unaprjeđenja prakse koja za krajnji cilj ima dobrobit djeteta.

KLJUČNE RIJEČI: djeca, odgajatelji, odnos, pozitivni aspekti, socio-demografske odrednice

ABSTRACT

The relationship between early childhood educators and children is extremely important since it influences the overall atmosphere in the group, the work of early childhood educators, as well as the large part of memories that children will have at the end of their stay in the institution for early childhood and preschool education and care. On the other hand, certain characteristics relating to early childhood educators and children have a significant effect on the creation of such relationship, in particular its positive aspects, such as the achievement of closeness between educators and children. Therefore, the focus of this paper will be on establishing the relationship between educators and children, and in particular the positive aspects of that relationship, that is, closeness. Moreover, the relationship between different socio-demographic determinants of this relationship will be analysed, for both educators (gender, age, seniority, the complexity of working with children) and their wellbeing (life satisfaction, optimism and happiness), as well as for children (gender, age, special needs). This study was conducted in the Matulji Kindergarten, and included 16 early childhood educators, their average age being $M = 45.51$ ($SD = 11.2$), ranging from 29 to 63 years of age, with average seniority of $M = 21.29$ ($SD = 11.012$), ranging from 5 to 39 years of service. Educators evaluated the relationship with each child in the group. The study included 301 children ranging from 2 to 7 years of age, with the average age being $M = 5$ years of age ($SD = 1.091$). Out of the total number of children, five are with special needs.

The study shows that educators have a higher level of closeness with children in relation to conflict, which confirms the set hypothesis. A child's special need does not determine the relationship between the educator and the child in the group. The level of optimism among educators is moderate, whereas happiness is on a higher level, however these values tend to decrease with age and seniority. Consequently, the closeness between educators and children decreases with educators' age, that is, the conflict is higher with educators who have more years of service. The results of this research are valuable and point out the need for further research, all for the purpose of improving the practical aspects of the profession for the benefit of children.

KEYWORDS: children, educators, relationship, positive aspects, socio-demographic determinants

KRISTINA BABIĆ MILIH

***Odgajateljska percepcija pružanja podrške roditeljima u zaštiti
mentalnog zdravlja djece - kvalitativna studija***

Mentor: izv. prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić

SAŽETAK

Važnost ustanove ranog i predškolskog odgoja u životu roditelja i djece s teškoćama mentalnog zdravlja ogleda se u njezinom stalnom nastojanju da poboljša i unaprijedi kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa. Da bi taj odgojno-obrazovni proces djelovao preventivno u kontekstu očuvanja mentalnog zdravlja djece i osigurao adekvatnu pomoć kada su teškoće mentalnog zdravlja prisutne, važno je da su odgajatelji kompetentni i educirani i da imaju podršku stručnjaka. Cilj rada bio je utvrditi percepciju odgajatelja o razini promocije i zaštite mentalnog zdravlja djece, zdravstvene pismenosti, radnom iskustvu s djecom koja pokazuju određene teškoće mentalnog zdravlja te podršci koju dobivaju od strane stručnog tima i koju oni sami osiguravaju roditeljima i djeci. Istraživanje je provedeno korištenjem mješovitog pristupa i to na uzorku od 15 odgajatelja sa područja Primorsko-goranske, Istarske i Zagrebačke županije. U cilju dobivanja dubljeg uvida u problematiku u kvantitativnom dijelu istraživanja korišten je upitnik, a u kvalitativnom polustrukturirani intervju. Utvrđeno je da većina odgajatelja ima iskustva u radu s djecom s teškoćama u razvoju, ali postoji potreba za sustavnijom edukacijom na temu teškoća mentalnog zdravlja djece i podrškom stručnog tima.

KLJUČNE RIJEČI: mentalno zdravlje, djeca s teškoćama mentalnog zdravlja, promocija i zaštita mentalnog zdravlja, odgajatelji, roditelji, podrška, mješoviti pristup istraživanju

ABSTRACT

The importance of institution for early and preschool education in the lives of parents and children with mental health problems is reflected in its ongoing effort to improve and enhance the quality of the educational process. For this educational process to act preventively in the context of maintaining the mental health of children and to provide adequate assistance when mental health difficulties are present, it is important that educators

are competent and educated and have the support of professionals. The aim of the paper was to determine the educators' perceptions of the level of promotion and protection of children's mental health, health literacy, work experience with children who show certain mental health problems, and the support they receive from the professional team which they then provide to parents and children. The study was conducted using a mixed approach on a sample of 15 educators from Rijeka, Kastav, Istria and Zagreb. In the quantitative part of the research, in order to gain a deeper insight into the issues, a questionnaire was used and in a qualitative part of the research semi-structured interview was used. Most educators have been found to have experience working with children with disabilities, but there is a need for more systematic education on children's mental health issues and the support of a professional team.

KEYWORDS: mental health, children with mental health problems, promotion and protection of mental health, educators, parents, support, mixed approach

VANJA ŠUŠKO

Razine učenje biotičkih motoričkih znanja za svladavanje prostora kod djece rane i predškolske dobi

Mentor: izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski

SAŽETAK

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi razine usvojenosti biotičkih motoričkih znanja za svladavanje prostora kod djece u dobi 3-6 godina. Rezultati su dobiveni izvedbom u specifičnom poligonu namijenjenom za provjeru biotičkih motoričkih znanja za svladavanje prostora. Daljnji cilj bio je utvrditi stanje antropoloških obilježja djece. Istraživanje se provodilo u Dječjem vrtiću Maksimir u Zagrebu. Uzorak je sačinjavalo 60 djece u dobi od 3 – 6 godina. Za potrebe istraživanja primijenjen je sustav od ukupno 10 varijabli: 2 morfološke varijable, 1 izvedena morfološka varijabla, 5 mjernih testova za procjenu motoričkih sposobnosti, 1 test za procjenu funkcionalne sposobnosti te 1 varijabla za ispitivanje razine usvojenosti biotičkih motoričkih znanja za svladavanje prostora (Poligon prostora). Rezultati potvrđuju obje hipoteze koje pretpostavljaju da postoji statistički značajna razlika u motoričkim postignućima i antropološkim obilježjima kod djece obzirom na spol i dob. Ograničenja istraživanja najviše su vezana uz mali uzorak djece, no rezultati svakako mogu doprinijeti kreiranju individualnih godišnjih planova i programa za testiranu djecu te za potrebe drugih istraživanja, budući da nismo naišli na istraživanja vezana uz biotička motorička znanja za svladavanje prostora tijekom rada na ovom istraživanju.

KLJUČNE RIJEČI: antropološka obilježja, biotička motorička znanja, djeca, poligon prostora

ABSTRACT

The aim of this research was to determine the level of development of locomotor fundamental motor skills in children aged 3 to 6 years. The results were obtained by performing in a specific polygon designed to check fundamental motor skills for overcoming space. A further aim was to determine the state of anthropological characteristics of children. The research was conducted in "Maksimir" Kindergarten in Zagreb. The sample consisted of

60 children, aged 3 to 6 years. In this research research, a system of a total of 10 variables was implemented: 2 morphological variables, 1 performed morphological variable, 5 measurement tests for assessing motor skills, 1 test for assessing functional ability, and 1 variable for testing the level of development of fundamental motor skills for overcoming space (Locomotor Polygon).The results confirm both hypotheses which assume the existence of statistically significant difference in motor ability and anthropological characteristics in children considering their sex and age. Research limitations were mostly linked to the small sample of children, but the results can definitely contribute to creating individual annual plans and programs for tested children. Results can also contribute to other research, given that in the course of this research we could not find any other studies linked to locomotor fundamental motor skills.

KEYWORDS: anthropological characteristics, children, fundamental motor skills, locomotor polygon

SANDRA ZJAČIĆ LJUBIČIĆ

Razine učenja biotičkih motoričkih znanja za manipuliranje objektima kod djece rane i predškolske dobi

Mentor: izv. prof. dr. sc. Biljana Trajkovski

SAŽETAK

Diplomski rad pod naslovom „Razine učenja biotičkih motoričkih znanja za manipuliranje objektima kod djece rane i predškolske dobi“ uz teorijski sadrži i istraživački dio. Motorička znanja predškolske djece navedena su u teorijskom dijelu rada s osobitim naglaskom glede biotička motorička znanja za manipuliranje objektima. Također, prikazana su kinantropološka obilježja djece, a koja su razrađena prema morfološkim, motoričkim i funkcionalnim sposobnostima.

Akcijsko istraživanje prikazano je u drugom dijelu rada, a kojem je bio cilj utvrditi razine usvojenosti biotičkih motoričkih znanja za manipulaciju s loptom kod djece u dobi od 4 do 6 godina testiranjem rezultata dobivenih izvedbom u specifičnom poligonu namijenjenom za provjeru biotičkih motoričkih znanja za manipulaciju loptom. Daljnji cilj bio je također utvrditi stanje antropoloških obilježja djece. Temeljem dobivenih rezultata možemo zaključiti da postoje statistički značajne razlike u motoričkim postignućima (Poligon rukom i Poligon nogom) i antropoloških obilježja u djece s obzirom na spol i dob. Odgajatelj ima ključnu ulogu u radu s djecom predškolske dobi, kao i odgovornost glede poticanja tjelesne aktivnosti, kao i u njihovoj provedbi. Važnost kinezioloških sadržaja za manipulaciju objektima ima osobit značaj i utjecaj glede motoričkog razvoja djece predškolske dobi, pa zaključujemo da treba obuhvatiti što veći broj djece predškolske dobi.

KLJUČNE RIJEČI: biotička motorička znanja, manipuliranje objektima, djeca rane i predškolske dobi

ABSTRACT

Graduate thesis on the topic of "Levels of learning biotic motor skills for manipulation of objects in children of early and pre-school age" which contains a theoretical and research

part. In the theoretical part, the motor skills of pre-school children are mentioned with an emphasis on biotic motor skills for manipulating objects. The kinatropologic characteristics of children are listed and elaborated according to morphological, motor and functional abilities. In the second part of the research, action research is shown in which the aim is to determine the levels of biological motor knowledge for ball handling in children aged 4 to 6 by testing the results obtained by performing in a specific polygon intended for testing biotic motor skills for manipulating the ball. Based on the obtained results we can conclude that there are statistically significant differences in motor achievements (polygon hand and polygon foot) and anthropological features in children with regard to gender and age. Educators working with pre-school children have a key role and responsibility in stimulating physical activity as well as implementing them. The importance of kinesiological content for manipulation of objects has a major impact on the motor development of preschool children, and therefore, we believe that such programs should include as many children of preschool age as possible.

KEYWORDS: biotic motor skills, manipulation of objects, early childhood, and pre-school age

ZALA GABERŠČEK

Formalno in neformalno izobraževanje otrok na prostem

Mentor: Gregor Torkar

POVZETEK

Vse več slovenskih vzgojiteljev, učiteljev in drugih, ki delajo z otroki, se zaveda, da narava v vseh letnih časih in v vsakem vremenu zagotavlja pomembne izkušnje, ter v skladu s tem tudi delujejo. Po mnenju strokovnih delavcev iz tujine, ki so redno z otroki na prostem, je mogoče velik del kurikularnih ciljev dosežati v zunanjih okoljih. S kvalitativno raziskavo sem ugotavljala, kakšne oblike formalnega in neformalnega izobraževanja na prostem obstajajo v slovenskem prostoru. Glavni cilj je bil raziskati, kaj se dogaja v praksi teh institucij. K sodelovanju v raziskavi sem povabila izvajalce (informante), ki delajo z mlajšimi otroki in/ali izobražujejo pedagoge o igri in učenju na prostem. Oblikovala sem polstrukturirane intervjuje in jih izvedla s 26 izvajalci iz 21 formalnih in neformalnih institucij. Odkrivala sem, kakšne poglede na omenjeno temo imajo in kakšne so njihove izkušnje v praksi. V slovenskem prostoru obstajajo institucije, ki pedagogom v formalnih institucijah omogočajo mreženje, izobraževanje in spodbude pri izvedbi izobraževanja na prostem. V zadnjih nekaj letih so bile ustanovljene tudi neformalne institucije, ki omogočajo in spodbujajo prostočasne aktivnosti na prostem ob popoldnevih, med vikendi in v času počitnic. Nekatere ponujajo dnevno varstvo predšolskih otrok v naravnih okoljih, vabijo pa tudi otroke, ki se šolajo na domu. Informanti pri delu z otroki dajejo prednost prosti igri pred strukturiranimi dejavnostmi, čeprav večina pripravlja tudi vodene aktivnosti. Otrokom zaupajo, da bodo sami poskrbeli za lastno varnost, in so naklonjeni tvegani igri. Otroci v neformalnih institucijah lahko plezajo na drevesa brez odrasle osebe v neposredni bližini, uporabljajo nož, zakurijo ogenj ipd. Tam imajo nekoliko širši okvir možnosti kot njihovi vrstniki v javnih šolah in vrtcih. Institucije se pri svojem delu srečujejo z različnimi ovirami. Informanti predlagajo ukrepe, ki bi javnim vrtcem in šolam določali minimalni delež izvajanja kurikuluma oz. učnih načrtov na prostem. Predstavniki neformalnih institucij si želijo opredelitve zakonodaje, ki bi omogočala in urejala gozdne vrtce, gozdne šole in doživljajska igrišča. Sodelujoči spodbujajo vzgojitelje, učitelje, ravnatelje in predstavnike lokalnih skupnosti, da se zavzamejo in omogočijo otrokom igro in učenje v

pristnih učnih kontekstih. Izobraževanje na prostem ima velik pomen za vse vključene in bi moralo postati vsakdanja praksa v vseh vrtcih in šolah tudi zato, ker s tem otrokom posredujemo ljubeč in odgovoren odnos do narave.

KLJUČNE BESEDE: formalno izobraževanje, neformalno izobraževanje, kvalitativna raziskava, učenje na prostem

Izdavač

Centar za istraživanje djetinjstva

Učiteljski fakultet

Tel. +385 51 265 800

czid@ufri.hr

Sveučilišna avenija 6

51 000 Rijeka

Za izdavača

Lidija Vujičić

Urednici

Lidija Vujičić i Jasminka Mezak

Organizacijski odbor

Lidija Vujičić, Petra Pejić Papak, Marinko Lazzarich, Jasminka Mezak,

Nataša Vlah, Maja Opašić i Vilko Petrić

ISBN 978-953-7917-20-3

Rijeka, prosinac 2019. godine